

भारत भ्रमणमा रवि, तय छैन मोदीसँगको भेट

टुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम। राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) का सभापति रवि लामिछाने जुन १ देखि जुन ५ सम्मका लागि भारत भ्रमणमा निस्कनेका छन्। सत्तारूढ भारतीय जनता पार्टी (भाजपा)का राष्ट्रिय अध्यक्ष नितिन नवीनको निमन्त्रणामा हुन लागेको यस भ्रमणलाई नेपाल-भारतबीच राजनीतिक दलस्तरको सम्बन्ध विस्तारका दृष्टिले महत्वपूर्ण रूपमा लिइएको छ। भारतीय सञ्चारमाध्यमहरूले जनाए अनुसार भ्रमणको मुख्य उद्देश्य रास्वपा र भाजपाबीच औपचारिक राजनीतिक संवाद सुरु गर्नु, संगठन सञ्चालनसम्बन्धी अनुभव आदान-प्रदान गर्नु तथा नेपाल-भारत सम्बन्धलाई थप सुदृढ बनाउने रहेको छ।

समाचारअनुसार लामिछाने नेतृत्वको प्रतिनिधिमण्डललाई जुन २ मा नयाँदिल्लीस्थित भाजपा मुख्यालयमा स्वागत गर्ने कार्यक्रम तय गरिएको छ। सो क्रममा भाजपा अध्यक्ष नितिन नवीनसँग विशेष भेटवार्ता हुने बताइएको छ। भाजपाका विदेश विभाग प्रमुख विजय चौधरीवालेको भनाइ उद्घृत गर्दै भारतीय सञ्चारमाध्यमहरूले नेपालमा सत्तारूढ दलका रूपमा रहेको रास्वपा र भाजपाको शीर्ष नेतृत्वबीच हुने यो पहिलो

संघीय सरकारसितको मोह भंग कमला नदीको पुल निर्माणका लागि मधेश प्रदेश अगाडि प्रदर्शन

टुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम। धनुषा र सिरहा जिल्लालाई हुलाकी सडक अन्तर्गतको कमला नदीमा संघीय सरकारले पुल निर्माणका लागि पर्याप्त बजेट विनियोजन गर्ने विश्वास लिएका नागरिकहरूले त्यहाँबाट निराश भएपछि मधेश प्रदेश अगाडि सोमबार प्रदर्शन गरेका छन्। संघीय सरकारप्रतिको उनीहरूको मोह भंग भएको छ।

राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)का कर्मी सांसद, केन्द्रीय नेता र मन्त्रीहरूले कर्मी पटक क्षतिग्रस्त कमला पुलको निरीक्षण गरी निर्माणको लागि प्रयाप्त बजेट विनियोजन गराउने विश्वास दिलाएका थिए। तर संघीय सरकारको बजेटमा कमला नदीको नाम नै उल्लेख छैन। हुलाकी सडक अन्तर्गत धनुषा र महोत्तरी जिल्ला जोड्ने कमला पुल निर्माणका लागि धनुषा र सिरहा जिल्लाका अगुवा, नेताहरूले हरेक वर्ष बजेट माग्ने, प्रदर्शन गर्ने, धर्ना दिने लगायतका कार्यहरू गर्दै आएका छन्। तर १५ वर्ष पूर्व निर्माण शुरु भएको सो पुल हालसम्म सञ्चालनमा आउन सकेको छैन।

पुलको कमजोर निर्माण र प्राविधिक त्रुटिको कारण पुल निर्माण भए लगत्तै भासिएको थियो। त्यसपछि कमला नदीको पुल सञ्चालनमा आउन सकेको छैन। गत वर्ष मधेश प्रदेश सरकारले कमला पुल निर्माणको सम्झौता गरेको थियो। तर हाल सम्म त्यो कार्यान्वयनमा आउन सकेको छैन। मधेश प्रदेश सरकारको नीति तथा कार्यक्रममाथि सोमबारदेखि शुरु भएको छलफलमा भागलिदै एमालेका सांसद दीपेन्द्र ठाकुरले कमला नदीको पुल निर्माणका लागि ठोस पहल गर्न सरकारको

ध्यानाकर्षण गराए।

'कमला नदी पुलको लागि प्रदेश सरकारले गरेको सम्झौताको कार्यान्वयन गर्नुपर्छ' उनले भने, अलपत्र कमला पुल मधेश प्रदेशको जिल्लाहरू जोड्ने सडकको बाधक बनेको छ। बजेट माग्दै स्थानीयवासी प्रदर्शनमा उत्रिएका छन्।

हुलाकी-कमला सडक समितिका संयोजक इन्जिनियर प्रविणकुमार यादवले कमला पुल निर्माणका विषयमा प्रदेश सरकारबाट गैरजिम्मेवार अभिव्यक्ति आएको भन्दै आन्दोलन गर्न परेको बताएका छन्।

'सधैँ संघीय सरकारको मुख ताकेर बस्दा मधेश प्रदेशको अस्तित्व नै हराउन थालेको छ' उनले भने, मधेशको 'लाईफलाइन' मानिएको हुलाकी राजमार्ग

संघीय सरकारको प्राथमिकतामा कहिले परेन।

२०१५ सालमा तत्कालिन बीपी कोइराला नेतृत्वको सरकारले हुलाकी राजमार्ग निर्माणको घोषणा गरी काम बढाएको थियो। तर २०१७ सालमा सो सरकार अपदस्थ भएपछि तत्कालीन राजा महेन्द्रले हुलाकी राजमार्गको विकल्पमा हालको पूर्व-पश्चिम राजमार्ग बनाएका हुन्।

मधेश प्रदेशसभा अगाडि आन्दोलनकारीहरूले 'लाज लादैन, नयाँ कमला पुल कहिले सुरु हुन्छ?' भन्दै प्रदर्शन गरे। उनीहरूले विभिन्न नाराहरू लेखिएका प्ले कार्डहरू बोकेका थिए।

प्रदर्शनमा 'कहिलेसम्म संघ सरकारको मुख हेरेर बस्ने?', 'प्रदेश सरकार हो कि संघ सरकारको शाखा

?' जस्ता नारा लेखिएको ब्यानर राखिएको थियो।

संघीय सरकारले सार्वजनिक गरेको आगामी आर्थिक वर्षको बजेटमा हुलाकी सडक अन्तर्गतका आठ वटा पुल निर्माणका लागि ४ अर्ब रूपैयाँ विनियोजन गरेको छ। तर, पुनर्निर्माणको चरणमा रहेको कमला पुललाई समावेश गरिएको छैन। सिरहा जिल्लाबाट रास्वपाका निर्वाचित सांसदहरूले सो बजेटमा कमला पुलपनि समावेश गरेको दाबी गर्दै समाजिक सञ्जालमा लेखेका छन्। तर धनुषा र सिरहाका अगुवाहरूले त्यसलाई भ्रामक भन्दै आन्दोलनमा उत्रिएका छन्।

कमला पुल निर्माणका लागि अगुवा गरिरहेका सामाजिक अभियन्ताहरूले आगामी आर्थिक वर्षको आउने प्रदेश बजेटमा समावेश गर्न माग गरेका छन्। 'कमला पुलको पुनर्निर्माणका लागि प्रदेश सरकारले बजेट विनियोजन गर्नुपर्छ' उनीहरूले भने, एक वर्षमा नै निर्माण हुन नसके बहुवर्षीय योजना अन्तर्गत राखेर दुई तीन वर्ष भित्र पुरा हुने गरी बजेट विनियोजन गर्नुपर्छ। सरकारले पुल निर्माणलाई बजेट नदिए चरणबद्ध रूपमा आन्दोलनलाई सशक्त बनाउँदै लगेने प्रदर्शनकारीहरूले धम्की दिएका छन्। कमलानदी पुललाई संघीय सरकारले उपेक्षा गरेसँगै धनुषा र सिरहाका प्रतिनिधि सभा सदस्यहरूलाई समस्या परेको छ। चुनावमा उनीहरूले कमला पुल निर्माणलाई प्रमुख मुद्दा बनाएका थिए। चुनावको क्रममा कर्मी मन्त्री र नेताहरूले कमला पुलको निरीक्षण गरेका थिए।

१५ वर्षअघि निर्माण शुरु भएको कमला पुल २०७८ मा पुरा भएको थियो। तर पुल उद्घाटनको अघिल्लो राति त्यही वर्ष आएको टूलो बाढीले पुललाई क्षति पुऱ्याएदेखि हाल सम्म पुनर्निर्माण हुनसकेको छैन।

नीति तथा कार्यक्रममाथि छलफल शुरु

प्रदेश प्रहरी समायोजनदेखि अस्पताल स्तरोन्नति, किसान कार्डसम्म समेट्नुपर्ने सुझाव

टुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम। मधेश प्रदेश सरकारले आगामी आर्थिक वर्ष २०८३/०८४ का लागि प्रस्तुत गरेको नीति तथा कार्यक्रममाथि प्रदेश सभामा विस्तृत छलफल शुरु भएको छ। सोमबार बसेको प्रदेश सभा बैठकमा सत्ता पक्ष तथा प्रतिपक्षका सांसदहरूले नीति तथा कार्यक्रमका विभिन्न पक्षबारे आफ्नो धारणा राख्दै संशोधनका बुँदासहित सुझाव प्रस्तुत गरेका छन्।

अधिकांश सांसदहरूले सरकारले महत्वपूर्ण विषय समेट्ने प्रयास गरे पनि प्रदेशका दीर्घकालीन समस्या, अधुरा योजना तथा नागरिकका प्रत्यक्ष सरोकारका विषय पर्याप्त रूपमा समेट्न नसकेकाले त्यसलाई समेट्नुपर्ने सुझावसहित संशोधन प्रस्ताव राखेका छन्।

प्रमुख प्रतिपक्षी दल जनता समाजवादी पार्टी (जसपा) नेपालका सांसद तथा पूर्वमुख्यमन्त्री लालबाबु राउतले नीति तथा कार्यक्रमको समीक्षा गर्दै यसमा धेरै विषय समेट्ने प्रयास गरिएको देखिए पनि ठोस प्राथमिकता र स्पष्ट कार्ययोजनाको अभाव रहेको बताए। उनले नीति तथा कार्यक्रम हेर्दा केही नदेखिए पनि बुझ्दा सबै कुरा समेट्न खोजिएको जस्तो अनुभूति हुने टिप्पणी गरे।

राउतले विगतदेखि नै मधेश प्रदेश सरकारले उठाउँदै आएको प्रदेश प्रहरी प्रशासनलाई प्रदेश सरकार मातहतमा ल्याउने विषय नीति तथा कार्यक्रममा उल्लेख नभएको बताए। साथै प्रदेश सरकारको स्वाभिमत्ता रहने प्रशासनिक संरचना निर्माण, जनकपुरधाम बाहिरबाट आउने प्रदेश सभा सदस्यहरूका लागि आवास निर्माणजस्ता विषयसमेत छुटाइएको उनको भनाइ थियो। उनले शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि र पर्यटन क्षेत्रलाई नीति तथा कार्यक्रममा समेटिए पनि प्रदेशका

दीपेन्द्र ठाकुरले पुराना स्वामी सान्धनहरूको कर मिनाहा गरी नामसारी सहज बनाउने व्यवस्था नीति तथा कार्यक्रममा समावेश गर्नुपर्ने सुझाव दिए। उनले मधेश प्रदेशको गौरवको आयोजनाका रूपमा हेरिएको श्रीराम जानकी अन्तर्राष्ट्रिय रंगशाला निर्माणलाई पनि प्राथमिकताका साथ नीति तथा कार्यक्रममा समेट्नुपर्ने आवश्यकता औंल्याए।

प्रतिपक्षी दल जनमत पार्टीका सांसद संजय साहले कृषि क्षेत्रलाई प्राथमिकताका साथ प्रस्तुत गरिए पनि किसानहरूको पहिचान र सुविधा सुनिश्चित गर्ने किसान कार्ड कार्यक्रमबारे कुनै उल्लेख नभएको बताए। उनले कृषि आधुनिकीकरणसँगै किसानमैत्री कार्यक्रमहरूलाई स्पष्ट रूपमा समेट्नुपर्ने धारणा राखे।

पर्यटन तथा सांस्कृतिक क्षेत्रबारे बोल्दै साहले मिथिलाको ऐतिहासिक, दार्शनिक तथा बौद्धिक विरासतलाई प्रवर्द्धन गर्ने ठोस कार्यक्रमको अभाव रहेको बताए। उनले याज्ञवल्क्य, मैत्रेयी र गागीरजस्ता विद्वान तथा विदुषीहरूको योगदानलाई अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा प्रचार-प्रसार गर्न आवश्यक रहेको उल्लेख गरे। साथै मिथिला संस्कृतिको संरक्षण, विकास र विश्वव्यापी प्रवर्द्धनका लागि अन्तर्राष्ट्रिय सांस्कृतिक केन्द्र स्थापना गर्ने विषय नीति तथा कार्यक्रममा समेट्नुपर्ने माग गरे।

प्रदेश सभामा जारी छलफलका क्रममा अधिकांश सांसदहरूले नीति तथा कार्यक्रमलाई थप व्यावहारिक, परिणाममुखी र जनअपेक्षाअनुसार परिमार्जन गर्नुपर्नेमा जोड दिएका छन्। स्वास्थ्य, शिक्षा, कृषि, पर्यटन, पूर्वाधार विकास, संघीयता कार्यान्वयन तथा सांस्कृतिक संरक्षणजस्ता क्षेत्रका उठाइएका सुझावहरूलाई समेट्दै सरकारले आगामी बजेट तथा कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउने अपेक्षा प्रदेश सभा सदस्यहरूले व्यक्त गरेका छन्।

मधेश प्रदेशको राजधानी सांस्कृतिक नगरी जनकपुरधाम स्थित होटल

विशेषताहरू

- ♦ लक्जरीयर्स रुमहरू
- ♦ ठूलो पार्किङ
- ♦ जनकपुरधामको रमणीय दृश्य देखिने रुफटप रेष्टुरेन्ट
- ♦ EV चार्जिङ स्टेशनको व्यवस्था
- ♦ मल्टीक्यूजन रेष्टुरेन्ट, पार्टी हल, कन्फेन्स हल
- ♦ विमानस्थलबाट पिकअप एण्ड ड्रपको व्यवस्था

सम्पर्क

८८५४०३०५०२, ८८५४०२७५८९

हनुमान मार्ग, कपालमोचनी सर, जनकपुरधाम-८, धनुषा

वीरगञ्ज हुँदै चार अर्ब दुई करोड मूल्यका विद्युतीय सवारीसाधन आयात

वीरगञ्ज । चालु आर्थिक वर्षको १० महिनामा वीरगञ्ज हुँदै चार अर्ब दुई करोड मूल्यभन्दा बढीका विद्युतीय सवारीसाधन आयात भएका छन् ।

गत आर्थिक वर्षको १० महिनाको तुलनामा चालु आवामा मूल्यको आधारमा विद्युतीय सवारीसाधनको आयात दुई अर्ब ३७ करोड अर्थात् १४३ दशमलव ६० प्रतिशतले वृद्धि भएको छ । वीरगञ्ज भन्सार कार्यालयका सूचना अधिकारी उदयसिंह विष्टले वीरगञ्ज नाका हुँदै चालु आवामा १५ हजार २७१ वटा विभिन्न थरिका विद्युतीय सवारीसाधनको आयात गरिएको र सोबाट प्राप्त हुने राजस्वमा उल्लेखनीय वृद्धि भएको बताउनुभयो ।

गत आवको १० महिनामा यो नाका हुँदै एक अर्ब ६५ करोड मूल्य पर्ने नौ हजार ४२ वटा विभिन्न विद्युतीय सवारीसाधन आयात गरिएका थिए । त्यसवापत रु ८१ करोड ४७ लाख राजस्व सङ्कलन भएको थियो ।

चालु आवको १० महिनामा यो एक अर्ब ८७ करोड मूल्य पर्ने ५१ किलोवाटदेखि १०० किलोवाटसम्मका ६५७ वटा विद्युतीय कार, जीप र भ्यान आयात भएका छन् । त्यसवापत रु एक

अर्ब १९ करोड राजस्व संकलन भएको छ । जबकी गत आवको १० महिनामा भने रु दुई करोड छ लाख मूल्य पर्ने छ वटा ५१ किलोवाटदेखि १०० किलोवाट क्षमताका विद्युतीय जीप, कार र भ्यानको आयात भएको थियो ।

यस्तै, चालु आवको १० महिनामा एक अर्ब १७ करोड मूल्य पर्ने आठ हजार ८६७ वटा विद्युतीय

महिनामा रु ३१ अर्ब ३१ करोड मूल्य पर्ने इन्धन र विद्युत्बाट चल्ने सवारीसाधन तथा पार्टिपुर्जा भित्रिएका सूचना अधिकारी विष्टले जानकारी दिनुभयो ।

गत आवको १० महिनाको तुलनामा चालु आवको सोही अवधिमा मूल्यको आधारमा सवारीसाधन र पार्टिपुर्जाको आयात नौ अर्ब ६५ करोड अर्थात् ४४ दशमलव ५८ प्रतिशतले बढेको छ । चालु आवको १० महिनामा वीरगञ्ज हुँदै रु एक अर्ब २५ करोड मूल्य पर्ने छ सय २८ वटा जीप, कार र भ्यानको आयात भएको छ । त्यसवापत कार्यालयले रु तीन अर्ब १७ करोड राजस्व सङ्कलन गरेको छ । जबकी गत आवको सोही अवधिमा एक अर्ब ८१ करोड मूल्य पर्ने आठ सय ५५ वटा जीप, कार र भ्यानको आयात भएका थिए ।

यस्तै, चालु आवको १०

वीरगञ्ज भन्सार कार्यालयका सूचना अधिकारी उदयसिंह विष्टले वीरगञ्ज नाका हुँदै चालु आवमा १५ हजार २७१ वटा विभिन्न थरिका विद्युतीय सवारीसाधनको आयात गरिएको र सोबाट प्राप्त हुने राजस्वमा उल्लेखनीय वृद्धि भएको बताउनुभयो ।

मोटोसाइकल तथा स्कुटर आयात हुँदा ३८ करोड ५५ लाख राजस्व संकलन भएको छ । गत आवको सोही अवधिमा चार हजार ८३४ वटा विद्युतीय मोटोसाइकल र स्कुटर आयात भएका थिए । ती सवारीसाधनको आयातबाट मात्रै रु २० करोड १५ लाख राजस्व संकलन भएको थियो ।

यो नाका हुँदै चालु आवको १०

महिनामा रु सात अर्ब ३२ करोड मूल्य पर्ने ५१ हजार ४२३ वटा मोटोसाइकल (अन एसेम्बलड) आयात भएका छन् । त्यसवापत रु सात अर्ब नौ करोड राजस्व सङ्कलन भएको छ । गत आवको सोही अवधिमा रु पाँच अर्ब २१ करोड मूल्यका यस्ता मोटोसाइकल आयात भएका थिए । रासस

आगामी वर्ष दश प्रसारण लाइन निर्माण सम्पन्न गरिने

काठमाण्डु । आगामी आर्थिक वर्षका लागि ऊर्जा उत्पादन, प्रसारण तथा वितरण पूर्वाधारका लागि सरकारले रु ८५ अर्ब ५४ करोड विनियोजन गरेको छ । जसमध्ये निर्माणाधीन प्रसारण लाइन तथा सबस्टेसन निर्माण सम्पन्न गर्न मात्रै रु ७० अर्ब विनियोजन भएको ऊर्जा, जलस्रोत तथा सिँचाई मन्त्रालयले जनाएको छ ।

आर्थिक वर्ष २०८३/८४ को बजेटमार्फत ऊर्जा क्षेत्रलाई रणनीतिक महत्व दिँदै उत्पादनदेखि व्यापारसम्म निजी क्षेत्रलाई आकर्षित गर्ने उद्देश्यले उक्त रकम विनियोजन गरिएको अर्थमन्त्री डा स्वर्णिम वामलेले आइतबार आयोजित पत्रकार सम्मेलनमा जानकारी दिनुभएको हो ।

सरकारले आगामी एक वर्षभित्र कम्तीमा १० प्रसारण लाइन निर्माण सम्पन्न गर्ने लक्ष्य लिएको छ । विवरणअनुसार सरकारी हेर्दौँडा-ढल्केबर-इनरुवा ४०० केभी प्रसारण लाइन चालु आर्थिक वर्षभित्र सम्पन्न गर्ने घोषणा गरेको छ । साथै, नयाँ खिम्ती-बाह्रबिसे-काठमाडौँ प्रसारण लाइन निर्माण सम्पन्न गर्ने लक्ष्य छ ।

हेर्दौँडा-ढल्केबर प्रसारण लाइन निर्माण सुरु भएको लामो समय भए पनि स्थानीयको अवरोध, वन क्षेत्रको जग्गा प्रयोगमा देखिएको जटिलता, रूख कटानलगायत समस्या समाधानका लागि पछिल्लो पटक

ऊर्जामन्त्री बिराज भक्त श्रेष्ठले पहल गर्नुभएको थियो । विवरणअनुसार लालबन्दी-नवलपुर-सलिमपुर १३२, कुशाहा-विराटनगर १३२, नेपालगञ्ज-नानपारा १३२ केभी प्रसारण लाइन पनि सम्पन्न गर्ने सूचीमा राखिएको छ ।

मन्त्रालयले तय गरेको सूचीअनुसार, कुश्मा-तल्लो मोदी-नयाँ मोदी १३२ केभी प्रसारण लाइन, कालीगण्डकी-रिडी १३२ केभी प्रसारण लाइन पनि एक वर्षभित्रै निर्माण सम्पन्न गर्ने उद्देश्य छ ।

कोहलपुर- दैलेख-सुर्खेत १३२ केभी प्रसारण लाइन निर्माण भइसकेको छ । यस्तै, तुम्लिङटार-शीतलपारी २२०, ढल्केबर-बालगङ्गा १३२, भूमई-हाकुई १३२, केभी प्रसारण लाइन र नेपाल-भारत विद्युत् प्रसारण

लाइन एक वर्षभित्र निर्माण सम्पन्न गर्ने लक्ष्य राखिएको छ । सरकारले बजेटमा हेर्दौँडा-रातमाटे-लप्सीफेदी-न्यू दमौली-न्यू बुटवल ४०० केभी प्रसारण लाइन निर्माणलाई तीव्रता दिने लक्ष्य राखेको छ । अन्तरदेशीय विद्युत् व्यापार विस्तारका लागि बुटवल-गोरखपुर र इनरुवा-पूर्णिगा प्रसारण लाइन प्राथमिकतामा छ । ढल्केबर-मुजफ्फरपुर-सीतामढी, लम्की-दोधारा-बरेली, लमही-लखनऊ, निजगढ-मोतिहारी तथा चिचिम हब-केरुङ प्रसारण लाइनको अध्ययन सम्पन्न गरी निर्माण प्रक्रिया अघि बढाउने योजना अगाडि सारिएको छ ।

त्यसैगरी, कर्णाली कोर्डोन राष्ट्रिय प्रसारण लाइनलाई तीव्रता दिने तथा राष्ट्रिय ग्रिड नमुनेका कर्णालीका स्थानीय तहमा विद्युतीकरण विस्तार गर्ने घोषणा भएको छ । विभिन्न आयोजनाबाट उत्पादित विद्युत् खेर जान नदिन तथा विद्युत्को माग अपूर्तिको व्यवस्थापन गर्न रणनीतिक रूपमा महत्वपूर्ण मानिएका एक दर्जन विद्युत् प्रसारण लाइनको निर्माण सम्पन्न गर्ने लक्ष्य राखिएको छ ।

स्वच्छ ऊर्जामा आधारित उद्योग प्रवर्द्धन, विद्युतीय सवारीसाधन उत्पादन, चाँडो स्टेशन विस्तार तथा ब्याट्री व्यवस्थापनका लागि कर तथा पूर्वाधार प्रोत्साहनको नीति पनि बजेटमा समेटिएको छ ।

स्वतन्त्र ऊर्जा उत्पादकको संस्था (इपान) नेपालका उपाध्यक्ष उत्तम श्लोन लामाका अनुसार सरकारले बजेटमार्फत गरेको घोषणा स्वागतयोग्य रहेका बताउनुभयो । रासस

काठमाण्डु । सोमबार देशका विभिन्न भूभागको मौसम सामान्यतया बदली रहने छ । जल तथा मौसम विज्ञान विभाग मौसम पूर्वानुमान महाशाखाका अनुसार आज दिउँसो देशको हिमाली र पहाडी भू-भागमा साधारणतया बादल लामोछ भने तराई भू-भागमा आंशिक बादल लामोछ ।

यस्तै, कर्णाली र सुदूरपश्चिमलगायत कोशी, बागमती र गण्डकी प्रदेशका हिमाली र पहाडी भू-भागका थोरै स्थान तथा कोशी र लुम्बिनी प्रदेशका तराई भू-भागका एक-दुई स्थानमा मेघजन/चट्याडसहित मध्यमसम्मको वर्षा/हिमपातको सम्भावना रहेको छ ।

सोमबार राति देशको हिमाली भू-भागमा साधारणतया, पहाडी भू-भागमा आंशिक बादल लामो र

देशका विभिन्न भूभागमा मौसम बदली र केही स्थानमा वर्षाको सम्भावना

काठमाण्डु । सोमबार देशका विभिन्न भूभागको मौसम सामान्यतया बदली रहने छ । जल तथा मौसम विज्ञान विभाग मौसम पूर्वानुमान महाशाखाका अनुसार आज दिउँसो देशको हिमाली र पहाडी भू-भागमा साधारणतया बादल लामोछ भने तराई भू-भागमा आंशिक बादल लामोछ ।

यस्तै, कर्णाली र सुदूरपश्चिमलगायत कोशी, बागमती र गण्डकी प्रदेशका हिमाली र पहाडी भू-भागका थोरै स्थान तथा कोशी र लुम्बिनी प्रदेशका तराई भू-भागका एक-दुई स्थानमा मेघजन/चट्याडसहित मध्यमसम्मको वर्षा/हिमपातको सम्भावना रहेको छ ।

सोमबार राति देशको हिमाली भू-भागमा साधारणतया, पहाडी भू-भागमा आंशिक बादल लामो र

तराई भू-भागमा मुख्यतया सफा रहने महाशाखाको जनाएको छ । यसैगरी सुदूरपश्चिम र कर्णाली प्रदेशका हिमाली र पहाडी भू-भागलगायत कोशी, बागमती, गण्डकी र लुम्बिनी प्रदेशको हिमाली भूभागका एकदुई स्थानमा हल्का वर्षा/हिमपातको सम्भावना रहेको छ । रासस

साताव्यापी खोज अभियान: खैरो हेरोइनसहित ११ जना पक्राउ

काठमाण्डु । काठमाण्डुमा प्रहरीको साताव्यापी अपराधी खोजतलास अभियानबाट लागुऔषध खैरो हेरोइनसहित ११ जनालाई पक्राउ गरिएको छ ।

लागुऔषध नियन्त्रण ब्यूरो कोटेश्वर, काठमाण्डुका प्रवक्ता एवं प्रहरी उपरीक्षक दुर्गाराज रेग्मीले काठमाडौँका विभिन्न स्थानमा यही जेठ १२ गतेदेखि १७ गतेसम्म गरिएको खोजी अभियानका क्रममा ११ जनालाई पक्राउ गरिएको जानकारी दिनुभयो ।

जिल्लाका विभिन्न स्थानबाट लागुऔषध कारोबारमा संलग्न र सक्रिय रहेको भन्ने सूचनाका आधारमा ब्यूरोले टोली खटाएको थियो । सो क्रममा निजहन्डबाट १०१ ग्राम लागुऔषध बरामद भएकाले सो विषयमा थप अनुसन्धान भइरहेको प्रहरी उपरीक्षक रेग्मीले जानकारी दिनुभयो ।

ब्यूरोले आज सार्वजनिक गरेको विवरण अनुसार पक्राउ पर्नेमा कैलाली, घोडाघोडी बस्ने ३२ वर्षीय दीपाकुमारी विष्ट,

महोत्तरी, एकडरा-४ का २६ वर्षीय अमरकुमार साह, चितवन, भरतपुर महानगरपालिका-१७ का ३६ वर्षीय सुनिल लामा, इलाम, चुलाचुली गाउँपालिका-४ का ३५ वर्षीया सञ्जिता बास्कोटा, काठमाडौँ महानगरपालिका-२६ का ३७ वर्षीय प्रशान्त राना मगर र नुवाकोट, शिवपुरी गाउँपालिका-२ का ३३ वर्षीय पेम्बा लामा रहेका रेग्मीले जानकारी दिनुभयो ।

उहाँका अनुसार चितवन, भरतपुर महानगरपालिका-७ का ३८ वर्षीय जीवनकुमार लामा, नवलपरासी (पूर्व), कावासोती नगरपालिका-२ का २९ वर्षीय सरोज गुरुङ, भारतको दरभङ्गा जिल्ला, फिर्मा पञ्चायत, कचुवा-२ ठेगाना भएका २६ वर्षीय आकाश सिंह, सुनसरीको धरान उपमहानगरपालिका-१७ की २० वर्षीया जिजा राई र मकवानपुर, थाहा नगरपालिका-९ ठेगाना भएकी २० वर्षीया स्वर्णिता तामाङलाई पनि पक्राउ गरिएको छ । रासस

नेपाली मूलका मानिसलाई फरक ढङ्गले समेट्नुपर्छ: सभामुख अर्याल

काठमाण्डु । सभामुख डोलप्रसाद (डिपी) अर्यालले विश्वका जुनसुकै देशमा छरिएर रहेका भए पनि नेपाली मूलका मानिसलाई नेपालले फरक एवं फराकिलो ढङ्गले समेट्नुपर्ने बताउनुभएको छ ।

नेपाली मूलका नागरिकको छाता संस्था एसोसिएशन अफ नेपाली ओरिजिन (एएनओ)को प्रतिनिधिमण्डलसँग आज सिंहदरबारस्थित आफ्नो कार्यकक्षमा भेट्दै सभामुख अर्यालले नेपाली मूलका मानिसलाई सम्बोधन गर्दै नेपालको राष्ट्रिय हित अनुरूपको कानुन बनाएर अघि बढ्नुपर्ने जानकारी दिनुभयो ।

भेटका अवसरमा एएनओका उपाध्यक्ष एवं वरिष्ठ अधिवक्ता सुशीलकुमार पन्तले जतिसुकै पुस्ता भए पनि नेपाली मूलका मानिसलाई सांस्कृतिक रूपमा नेपालसँग जोड्ने र जहाँ बसे पनि नेपालीपनको संरक्षण गर्न सक्ने वातावरण बनाउन एएनओ क्रियाशील रहेको बताउनुभयो ।

हाल छलफलमा रहेको गैरआवासीय नेपालीसम्बन्धी ऐनको मस्यौदामा उल्लिखित नेपाली

उत्पत्तिका व्यक्तिको परिभाषालगायत विषयमा आफ्नो संस्थाका तर्फबाट पेश गरिएका सुझावलाई समेट्न उहाँले माग गर्नुभयो ।

त्यस अवसरमा प्रतिनिधिमण्डलले एएनओका तर्फबाट तयार पारिएको स्मरणपत्र सभामुख अर्याललाई पनि हस्तान्तरण गरेको थियो । स्मरणपत्रमा ऐनको मस्यौदामा भएका कतिपय बुँदा असान्दर्भिक, अव्यावहारिक र पुस्तौँदेखि विदेशमा रहेका नेपालीलाई नेपालसँग जोड्न अपर्याप्त रहेको भन्दै यस्ता प्रावधानहरू खारेज गर्न माग गरिएको छ ।

आजै सो प्रतिनिधिमण्डलले परराष्ट्र सचिवालय अगाडि राईसँग पनि भेट गरी उक्त ऐनमा समेट्नका लागि एएनओका तर्फबाट तयार गरिएको सुझावपत्र प्रस्तुत गरेको थियो । रासस

जनकपुरधाममा होटल पौवाको १९ औं शाखा

टुडे समाचारवाता जनकपुरधाम । नेपालकै प्रख्यात तथा राष्ट्रिय ब्राण्डको रूपमा स्थापित होटल पौवाको १९ औं शाखा जनकपुरधाममा सञ्चालनमा आएको छ ।

होटलका व्यवस्थापकले सोमवार एक पत्रकार सम्मेलन आयोजना गरी होटलको विशेषता बारे जानकारी गराउँदै जेठ २२ गतेदेखि विधिवत रूपमा संचालनमा हुने जानकारी गराएका छन् । उद्घाटनको अवसरमा तीन दिनसम्म 'बृहत् खाना प्रवर्द्धन कार्यक्रम' आयोजना गरिने भएको छ ।

मिथिला सभ्यता, संस्कृति तथा धार्मिक आस्थाको केन्द्र रहेको जनकपुरधाममा चारतारे स्तरको सुविधा सम्पन्न होटल सञ्चालनमा आएपछि यहाँ आउने पर्यटकको आतिथ्यमा नयाँ आयाम थपिने विश्वास संचालक पक्षले व्यक्त गरेका छन् । उद्घाटनको अवसरमा होटल पौवाका विभिन्न शाखामा कार्यरत अनुभवी सेफहरूले नेपाली तथा अन्तर्राष्ट्रिय परिकारहरूको विशेष प्रदर्शनी तथा स्वाद परीक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने होटल पौवाका अध्यक्ष दुर्गाप्रसाद

भण्डारीले जानकारी दिए । शतक अभियान अर्थात् नेपालमा एक सय होटल संचालनमा ल्याउने अभियानका साथ अघि बढेका होटल पौवा जनकपुरधाममा शाखा विस्तार व्यावसायिक लगानी मात्र नभई धार्मिक तथा सांस्कृतिक पर्यटनको केन्द्रका रूपमा हेरेको बताए । उनले पछिल्ला वर्षहरूमा जनकपुरधाम आउने आन्तरिक तथा भारतीय पर्यटकको संख्या उल्लेखनीय रूपमा बढेकाले गुणस्तरीय आवास सेवाको माग पनि तीव्र रूपमा बढेको बताए ।

उनका अनुसार होटलमा ६२ वटा सुविधा सम्पन्न कोठाहरू रहेका छन् । स्विमिङ पुल, जिम, साउना, स्टिम, स्पा, आधुनिक रेस्टुरेन्ट तथा राष्ट्रिय र अन्तर्राष्ट्रियस्तरका सेमिनार तथा सम्मेलन आयोजना गर्न सकिने हलहरू सञ्चालनमा आइसकेका छन् ।

उपाध्यक्ष ध्रुव न्यौपानेले होटल पौवाले जनकपुरधामलाई एउटा व्यावसायिक गन्तव्यका रूपमा मात्र नभई धार्मिक र सांस्कृतिक पर्यटनको केन्द्रका रूपमा हेरेको बताए । उनले पछिल्ला वर्षहरूमा जनकपुरधाम आउने आन्तरिक तथा भारतीय पर्यटकको संख्या उल्लेखनीय रूपमा बढेकाले गुणस्तरीय आवास सेवाको माग पनि तीव्र रूपमा बढेको बताए । 'जनकपुरधाम, लुम्बिनी, पशुपतिनाथ, मुक्तिनाथलगायत धार्मिक गन्तव्यलाई जोड्ने पर्यटन सञ्जालमा होटल पौवाले विश्वसनीय आतिथ्य साभेदारको भूमिका निर्वाह

छ, न्यौपानेले भने, 'हामीले एउटै ब्राण्ड अन्तर्गत देशका विभिन्न स्थानमा समान स्तरको गुणस्तर, स्वच्छता र सेवा सुनिश्चित गरेका छौं । यसले पर्यटलाई सुरक्षित र सहज अनुभव प्रदान गरिरहेको छ ।'

उनले आगामी दिनमा भारतीय धार्मिक पर्यटकलाई लक्षित गर्दै जनकपुरधाममा विशेष पर्यटन प्याकेज, सांस्कृतिक कार्यक्रम तथा स्थानीय परिकार प्रवर्द्धनका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने योजना रहेको जानकारी दिए ।

उनले होटल उद्योगलाई नाफामुखी व्यवसायका रूपमा मात्र नभई रोजगारी सिर्जना गर्ने, स्थानीय उत्पादनको बजार विस्तार गर्ने र पर्यटन अर्थतन्त्रलाई मजबुत बनाउने माध्यमका रूपमा हेरिनुपर्ने धारणा राखे । उनका अनुसार होटल पौवाले प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्ष रूपमा हजारौं व्यक्तिलाई रोजगारी उपलब्ध गराउँदै आएको छ ।

हाल होटल पौवाका शाखा भैरहवा, बुटवल, गोरूसिन्धु, भालुवाङ, लमही, घोराही, जुम्ला, तानसेन, धनगढी, पोखरा, काठमाडौँ, भरतपुर, मुलकोट, कालिञ्जोकलगायत विभिन्न स्थानमा सञ्चालनमा रहेका छन् ।

ज्योतिष-मार्गदर्शन
प्रसिद्ध ज्योतिषगुरु ई बिबेक

मेघ : तुलो योजना छ भने अलिक पखनुहोस् ।
वृष : जसरी पनि परिस्थितिसँग जुधेर अघि बढ्नु हुनेछ ।
मिथुन : प्रभाव जमाउने समय हो । अधिल्लो मिहिनेतबाट धन लाभ हुनेछ ।
कर्कट : इच्छाशक्ति बलियो बन्नेछ, प्रयास सफल हुनेछन् ।
सिंह : समयको सही उपयोग नगर्दा अवसर छुट्न सक्छ ।
कन्या : नयाँ आमदानीको ढोका खुल्नेछ । साभेदारी लाभदायक हुनेछ ।
तुला : आर्थिक फाइदा नभए पनि महत्वपूर्ण जिम्मेवारी आउन सक्छ ।
वृश्चिक : साथीहरूको साथमा अड्किएका काम बन्नेछन् ।
धनु : काममा समय लामोछ, यात्रा पनि हुन सक्छ ।
मकर : पढाइ, व्यापार र आगामी तीमैमा सुधार हुनेछ ।
कुम्भ : कानूनी वा विवादास्पद मामिलामा सफलता ।
मीन : विद्यार्थीहरूका लागि समय अनुकूल छ ।

गुरुजीसङ्ग जन्मकुण्डली हस्तरेखा परामर्स लानी
9812005378

महत्वपूर्ण टेलिफोन नम्बरहरू

जनकपुरधाम ०४१

वारुणा यन्त्र	५२००११	विद्युत फ्युज शाखा	५९०८३४, ५९०८३५
प्रहरी (हप्टीइलाईन)	४२००९९, ४२०२९९, १००	साह केबुल	५२४७२२
एम्बुलेन्स (रेडक्रस)	१०२	जानकी केबुल	५२३७२८
एम्बुलेन्स (मेडिकल कलेज)	५२६०९०, ५२६०९१	म्याक्स टीभी	०४१-५९०८९७, ९८०१६६८६५२
एम्बुलेन्स (हिमालय युवा क्लब)	९८०४८५११२६	नगर सेफ्टी टैंक सफाई सेवा	५२१९६२
अञ्चल अस्पताल	५२००३३	मुजेलिया प्रहरी चौकी	५२०७५०
जनकपुर सिटी हस्पिटल भानुचोक	५२५०११, ५२५८९९	सशस्त्र प्रहरी मुजेलिया	५२७२९३, ५२७८००
नेपाल शिक्षक संघ (एम्बुलेन्स)	९८०१६४४५५, ९८५४०२८२९६	बुद्ध एयर	५२५०२२
जानकी हेल्थकेयर सेन्टर रामानन्द चोक	५२५३३७	यति एयरलायन्स, शिवचोक	५९०३०१/५९०३०२
रक्तसंचार (रेडक्रस)	५२०८७०	होटल मानकी	९८५८९३३३४, ९८५८९३३४३
ॐ शक्ति अध्ययन अनुसन्धान केन्द्र (एम्बुलेन्स)	९८५४०२७४३४	होटल रामा	५२००५९, ५२३८५४
कृष्णा नर्सिङहोम	५२९९१८	वेलकम होटल	९८०१६२००६५, ९८०१६२००६४
विरिन्द्र डेन्टल हेल्थ केयर	५२८४३७	गौतम होटल, बर्दिबास	०४४-५२००३४
आँखा अस्पताल	५२०३९७	जलेश्वर अस्पताल	०४४-५२००७०
रेडियो टुडे (९९ मेगाहर्ज)	९८०१६२६०२६	प्रहरी (जलेश्वर)	५२०३०१/५२०३०२
एयर पोर्ट	५९००५८, ५९००५२	एम्बुलेन्स (जलेश्वर)	९८५८९३३३४, ९८५८९३३४३
		विद्युत (जलेश्वर)	५२००५९, ५२३८५४

जानकी मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
बिहान पूजा आरती : ०७:०० बजे
बिहान ढोका बन्द : १२:०० बजे
अन्न क्षेत्र : मिश्रक भोजन
दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०४:०० बजे
सन्ध्या पूजा आरती:सोभाना : ०७:३० बजे

राम मन्दिर प्रत्येक दिन

बिहान ढोका खुल्ने समय : ०५:०० बजे
मंगल आरती : ०७:३० बजे
महाप्रसाद भोग : १२:०० बजे
दिउँसो ढोका खुल्ने समय : ०३:३० बजे
सन्ध्या पूजा आरती सोभाना : ०७:०० बजे
रात्रि भोग : ०९:०० बजे
पट बन्द : ०९:१५ बजे

पर्यटन क्षेत्रलाई प्राथमिकता दिन व्यवसायीहरूसँग मुख्यमन्त्रीको आग्रह

विराटनगर । कोशी प्रदेशका मुख्यमन्त्री हिवमतकुमार कार्कीले राष्ट्रिय पुँजीको विकासका लागि पर्यटन क्षेत्रलाई प्राथमिकतामा राख्नुपर्नेमा जोड दिनुभएको छ । यसका साथै उहाँले उद्यमी-व्यवसायीहरूलाई पर्यटन क्षेत्रमा लगानी गर्न उहाँले आग्रह गर्नभएको छ ।

ओरिएन्टल पब्लिकेशनद्वारा प्रकाशित 'कोशीको गन्तव्य, अनुभव र सम्भावना' पुस्तकको आज यहाँ लोकार्पण गर्दै उहाँले पर्यटन प्रवर्द्धनले मुलुकको समृद्धि, रोजगारी सिर्जना र गरिबी घटाउन सघाउने बताउनुभयो ।

मुख्यमन्त्री कार्कीले पर्यटन पूर्वाधार विकासका लागि कम्तीमा १० वर्षसम्म निरन्तर

रूपमा राज्यले लगानी गर्नुपर्ने आवश्यकता औल्याउनुभयो । ओरिएन्टल पब्लिकेशनका प्रबन्धक हरि गौतमले कोशी क्षेत्र अवसर, सम्भावना र चुनौतीको सङ्गम भएकोले यसको समग्र विकासमा जोड दिनुपर्ने बताउनुभयो ।

पुस्तकका लेखक वासुदेव बरालले आफ्नो सिर्जना पर्यटन क्षेत्रसँग सम्बन्धित व्यक्ति तथा संस्थाका लागि उपयोगी हुने विश्वास व्यक्त गर्नुभयो । साहित्यकार कृष्ण साह र सीमा आवासले पुस्तकको समीक्षा गर्दै कोशी प्रदेशको पर्यटनबारे जान्न चाहनेका निम्ति पुस्तक सङ्ग्रहणीय छ भन्नुभयो । रासस

बचत रकम फिर्ता गर्न छ हजार बढीको उजुरी

काठमाण्डु । काठमाण्डु महानगरपालिका सहकारी विभागमा रु चार अर्ब ७७ करोड ४९ लाख २३ हजार बचत रकम फिर्ता गरीदिनका लागि छ हजारभन्दा बढी बचतकर्ताले माग गरेका छन् । कामपा सहकारी विभागका अनुसार पछिल्लो समय बचत रकम फिर्ता गरीदिनका लागि अत्यधिक माग आउन थालेको हो ।

सहकारी विकासका प्रमुख धुवकुमार काफ्लेका अनुसार उल्लेखित बचत रकम फिर्ताका लागि गत वैशाख १७ गतेदेखि हालसम्म आएका उजुरीका आधारमा छ हजार ३०० बचतकर्ताले माग गरेका छन् । यसरी माग दावी गर्ने बचतकर्तामा रु एक लाखदेखि रु पाँच लाखसम्मको रकम बढी रहेको उहाँले जानकारी दिनुभयो ।

प्रमुख काफ्लेले भन्नुभयो, "निवेदनका आधारमा औसतमा यसरी उजुरी दिनेमा दैनिक ५०० देखि एक हजार जम्मा गर्ने अर्थात् साना रकम जम्मा गर्ने बचतकर्ताको संख्या अत्यन्तै बढी छ ।" उहाँका अनुसार उजुरी आएका मध्ये साना बचतकर्ताको संख्या ७८ प्रतिशत छ ।

कामपाले गत सोमबार र मङ्गलबार गरी बुद्ध दर्शन सेभिड एण्ड क्रेडिट कोअपरेटिभ लिमिटेडले ३४ जना बचतकर्ताको बचत रकम फिर्ता गरेको प्रमुख काफ्लेले जानकारी दिनुभयो । कामपा-६ मा सञ्चालित बुद्ध दर्शन

सेभिड एण्ड क्रेडिट सहकारी संस्थाले उक्त दिन रु एक लाख ५० हजारसम्म बचत गर्नेको रकम फिर्ता गरेको हो ।

सहकारिले आगामी एक महिनाभित्र रु पाँच लाखसम्म बचत गर्ने बचतकर्ताको रकम फिर्ता दिने योजना बनाएको विभागले जानकारी दिएको छ । कामपाले ठूला बचतकर्ताका हकमा सहकारी विभागसँग समन्वय गरेर ऋणीलाई पनि ताकेता गर्ने र बचतकर्ताको पनि बचत रकम फिर्ता गर्दै कार्य अघि बढाएको छ ।

सहकारी विभागले बचत फिर्ता र ऋण असुली दुवै प्रक्रियामा सहजीकरण गरिरहेको

कामपा सहकारी विभागको भनाइ छ । विभागका प्रमुख काफ्लेले बचत रकम फिर्ताका लागि गरिने सहजीकरण प्रक्रियाका विषयमा भन्नुहुन्छ, "माग दाबीसहितको निवेदन लिन्छौं । संस्थाका सञ्चालक र बचत फिर्ता माग गर्नेका बीच छलफल तथा मिलापत्र गराउने प्रयास गर्छौं ।" वडास्तरको मेलमिलापबाट नटुङ्गिएमा विभागले मिलाउन प्रयास गर्ने प्रमुख काफ्लेले बताउनुभयो । यस क्रममा संस्थाका सञ्चालक सम्पर्कमा आउन अरु रैमा कारबाहीका लागि सिफारिस पनि गरिने उहाँले जानकारी दिनुभयो । रासस

स्वास्थ्यमन्त्री मेहतासँग चीनका राजदूतको भेट

काठमाण्डु । स्वास्थ्य तथा खाद्य स्वच्छतामन्त्री निशा मेहतासँग नेपालका लागि चिनियाँ राजदूत चाङ माउमिङले शिष्टाचार भेट गर्नुभएको छ । सिंहदरवार स्थित मन्त्रालयमा आज भएको भेटमा उहाँहरूबीच दुई देशबीचको घनिष्ठ सम्बन्धका विषयमा छलफल भएको मन्त्रालयका सहायक सचिव डा समीरकुमार अधिकारीले जानकारी दिनुभयो ।

मन्त्री मेहताले चीन सरकारले नेपाललाई पुर्‍याउँदै आएको सहयोग र स्वास्थ्य क्षेत्रका विभिन्न परियोजनामा भएको सहयोगको प्रशंसा गर्नुभयो । उहाँले चीनले गरेको विकासबाट नेपालले पाउ सिकेर योजनासहित काम गर्ने बताउनुभयो । राजदूतले राजदूत चाङले

नेपालको आर्थिक एवं सामाजिक विकासमा वर्तमान सरकारले उल्लेख्य सफलता हासिल गर्न सकेसु भनी कार्यकालको शुभकामना व्यक्त गर्नुभएको मन्त्रालयका सहायक सचिव डा अधिकारीले जानकारी दिनुभयो । उहाँले चीन सरकार नेपाल सरकारको प्राथमिकताका क्षेत्रमा सहयोग गर्न तयार रहेको बताउनुभयो ।

राजदूत चाङले परम्परागत चिकित्सा प्रणाली, जनस्वास्थ्य, पूर्वाधार तथा खाद्य स्वच्छताका विविध क्षेत्रमा क्षमता अभिवृद्धि एवं प्राविधिक सहयोग गर्न सकिने प्रस्ताव राख्नुभयो । भेटमा सरकारका उच्च अधिकारीको सहभागिता थियो । रासस

सञ्चारमन्त्री र अमेरिकी उपविदेशमन्त्रीबीच शिष्टाचार भेट

काठमाण्डु । सूचना तथा सञ्चारमन्त्री डा विक्रम तिमिल्सिना र सार्वजनिक कूटनीतिसम्बन्धी अमेरिकी उपविदेशमन्त्री सारा बी। रोजर्सबीच आज सूचना तथा सञ्चार मन्त्रालयमा शिष्टाचार भेटवार्ता भएको छ ।

त्यस अवसरमा द्विपक्षीय सम्बन्ध, सूचना प्रविधि, दूरसञ्चार, डिजिटल सुरक्षा तथा लगानी विस्तारलगायत विषयमा छलफल भएको थियो ।

साथै नेपाल-अमेरिका सहकार्यलाई सूचना प्रविधि, डिजिटल पूर्वाधार, साइबर सुरक्षा तथा लगानी विस्तारका क्षेत्रमा थप सुदृढ बनाउने विषयमा पनि विचारविमर्श भएको सञ्चार मन्त्रालयले जनाएको छ ।

अमेरिकी उपविदेशमन्त्री रोजर्सले नेपाल-अमेरिका सम्बन्ध मैत्रीपूर्ण र सहयोगात्मक रहेको उल्लेख गर्दै सूचना प्रविधि तथा दूरसञ्चारका क्षेत्रमा सहकार्य विस्तार गर्न अमेरिका इच्छुक रहेको बताउनुभयो । उहाँले अमेरिकी कम्पनीहरू नेपालमा लगानी विस्तार गर्न चाहिरहेका उल्लेख गर्दै त्यसका लागि लगानीमैत्री वातावरण, नीतिगत स्थिरता तथा आवश्यक सहजीकरणको अपेक्षा गर्नुभयो ।

उहाँले इन्टरनेट स्वतन्त्रताको संरक्षणसँगै डिजिटल माध्यमबाट हुने चुनौती व्यवस्थापन

गर्नुपर्ने आवश्यकता औल्याउँदै अनलाइन ठगी, अश्लील सामग्रीको प्रसार तथा संवेदनशील सामग्रीको नियन्त्रणमा सहकार्य गर्न सकिने बताउनुभयो । लगानी विस्तार र डिजिटल पूर्वाधार विकासका क्षेत्रमा अमेरिका सहयोग गर्न तयार रहेको उहाँले बताउनुभयो ।

सञ्चारमन्त्री डा तिमिल्सिनाले नेपाल सूचना प्रविधिमार्फत आर्थिक तथा प्रशासनिक रूपान्तरणको दिशामा अघि बढिरहेको उल्लेख गर्दै यस क्षेत्रमा हुने सबै प्रकारका द्विपक्षीय तथा बहुपक्षीय सहकार्यलाई नेपालले स्वागत

गर्ने बताउनुभयो । सञ्चारमन्त्री तिमिल्सिनाले नेपालमा प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी भित्र्याउने विषय सरकारको प्राथमिकतामा रहेको उल्लेख गर्दै दूरसञ्चार क्षेत्रमा लगानीका लागि हाल कायम रहेको नीतिगत तथा कानूनी व्यवस्थाबारे पनि जानकारी गराउनुभयो ।

सञ्चारमन्त्री डा तिमिल्सिनाले सरकार सामाजिक सञ्जाल नियन्त्रणको पक्षमा नरहेको स्पष्ट पार्दै जिम्मेवार र उत्तरदायी डिजिटल वातावरण निर्माणका लागि आवश्यक नियामकीय प्रबन्ध गर्न आवश्यक रहेको बताउनुभयो । रासस

वैदेशिक रोजगारीका नाममा करोडबढी ठगेको अभियोगमा पाँच जना पक्राउ

काठमाण्डु । वैदेशिक रोजगारीमा आकर्षक तलबको प्रलोभना पारी विभिन्न देश पठाइदिन्छु भन्दै ठूलो रकम ठगी गरेको अभियोगमा पाँच जना पक्राउ परेका छन् ।

केन्द्रीय प्रहरी समाचारकक्षका अनुसार काठमाडौँ बूढानीलकण्ठ नगरपालिका-११ बस्ने ४६ वर्षीय कृष्णकुमार खड्का, ललितपुर महालक्ष्मी नगरपालिका-२ बस्ने सिन्धुली घर भएका ४० वर्षीय भागिरथी (पराजुली) गौतम, काठमाडौँ बूढानीलकण्ठ नगरपालिका-९ बस्ने सुनसरी घर भएका ३० वर्षीय प्रवेश पराजुली,

काठमाडौँ महानगरपालिका-६ का ३९ वर्षीय प्रज्वल आचार्य र काठमाण्डु बूढानीलकण्ठ नगरपालिका-१० बस्ने भापा घर भएकी ४७ वर्षीया निशा

सिवालाली पक्राउ गरिएको हो । अभियुक्तमध्ये कृष्णकुमार र भागिरथीले क्रोएशिया, ग्रीसलगायत देश पठाइदिने भन्दै १४ जना पीडितबाट रु ५८ लाख

६८ हजार ठगी गरेको आरोप छ । प्रवेशले सर्बिया पठाइदिने भन्दै चार जना पीडितबाट रु १८ लाख ९० हजार, प्रज्वलले अमेरिका पठाइदिने भन्दै एक जना पीडितबाट रु ३१ लाख र निशाले कोरिया पठाइदिने भन्दै अर्को एक जना पीडितबाट रु एक लाख पाँच हजार लिएर सम्पर्कीवहीन भएको उजुरी परेको थियो ।

पीडितहरूको उजुरीका आधारमा काठमाण्डु उपत्यका अपराध अनुसन्धान कार्यालय टेकुबाट खटिएको प्रहरीले उनीहरूलाई विभिन्न स्थानबाट पक्राउ गरेको छ । रासस

हिमालयन उद्धार संघको अध्यक्षमा डम्बर पराजुली निर्वाचित

काठमाण्डु । हिमालयन उद्धार संघको अध्यक्षमा डम्बर पराजुली निर्वाचित हुनुभएको छ । संघको आज सम्पन्न अधिवेशनले पराजुलीको नेतृत्वमा ११ सदस्यीय कार्यसमिति निर्वाचित गरेको हो ।

कार्यसमितिको उपाध्यक्षमा सुशीलकृष्ण अधिकारी, महासचिवमा प्रयुष न्यौपाने, कोषाध्यक्षमा तुलसी गुरुङ, सदस्यमा ज्ञानेन्द्रकुमार श्रेष्ठ, विकास शाह रैनियार, डा सुभास दवाडी, नरबहादुर अस्तानी र दावा रिट्भेन शेर्पा हुनुभएको छ । यसै, संस्थागत सदस्यमा थामेकुँ टुँकड प्रालिका डा यादव अधिकारी र मोनतेरोसा ट्रेक्स एण्ड एक्सपिडीसन प्रालिका गणेशबहादुर न्यौपाने निर्वाचित हुनुभएको मुख्य निर्वाचन अधिकृत कुमारप्रसाद विमिरेले जानकारी दिनुभयो ।

नेपालका हिमाली क्षेत्रमा पर्यटक तथा पदयात्रीको स्वास्थ्य र सुरक्षाका क्षेत्रमा लामो समयदेखि काम गर्दै आएको सञ्चालन सोलुखुम्बुको सगरमाथा आधार शिविर, फेरिच, मनाङको मनाङ गाउँ र जनेपुर्णिकाको अवसरमा रसुवाको गोसाईकुण्डमा हेल्थ क्याम्प राखेर स्वास्थ्य उपचार गर्दै आएको छ । सञ्चालन सन् २००३ देखि सगरमाथा आधार शिविरमा स्वास्थ्य शिविर स्थापना गरी आरोही र आरोहणमा सहयोग गर्ने कर्मचारी र अन्य पदयात्रीलाई स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्दै आएको छ । रासस

छुट्टाछुट्टै घटनामा चार जनाको मृत्यु

भ्राम्पा । मेचीनगर नगरपालिका-१५ स्थित माँ पाथीभरा प्लाई फ्याक्ट्रीमा कार्यरत रामबहादुर गौतमको कुटपेटबाट स्थानीय ५५ वर्षीय रुद्र श्रेष्ठको आज मृत्यु भएको छ । सामान्य भनाभन र वादविवादमा श्रेष्ठलाई फ्याक्ट्रीका कामदार ३५ वर्षीय गौतमले कुटपेट गरी घाइते बनाएको थाहा पाएपछि स्थानीय ज्यामिरगढी प्रहरी चौकीको टोली घटनास्थल पुगेर घाइतेलाई उपचारका लागि प्रादेशिक अस्पताल भद्रपुर पुर्याएको जिल्ला प्रहरी कार्यालयका प्रवक्ता खगेन्द्रबहादुर खड्काले बताउनुभयो । टाउकामा गम्भीर चोट लागेर बोल नसक्ने अवस्था भएका श्रेष्ठको उपचारका क्रममा मृत्यु भएको उहाँले जानकारी दिनुभयो । प्रहरीले कुटपेटमा संलग्न गौतमलाई अनुसन्धानका लागि नियन्त्रणमा लिएको जनाएको छ ।

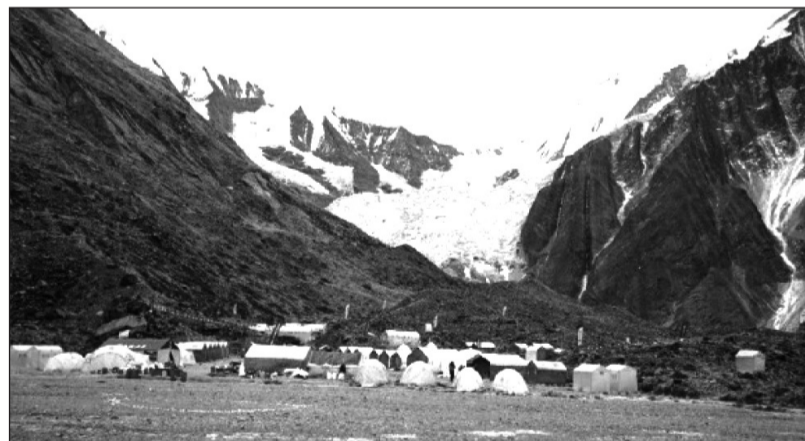
यसैगरी, दमकनगरपालिका-१० सेतुमारीस्थित रतुवा खोलाको पुलमुनि प्लास्टिकको बोराभित्र फेला परेको महिलाको शवको पहिचान खुलेको प्रहरीले जनाएको छ । मेचीनगर-८ जोर

आन्नपूर्ण आरोहण दिवस: नारच्याडदेखि आधार शिविरसम्म विविध कार्यक्रम

म्याग्दी । म्याग्दीमा पर्ने आन्नपूर्ण हिमालको फेदीमा रहेको नारच्याडमा सोमबारदेखि ७६औँ आरोहण दिवस मनाउन शुरु गरिएको छ । म्याग्दी, कास्की, मनाङ र मुस्ताङ जिल्लाको सिमानामा पर्ने आठ हजार ९१ मिटर अग्लो आन्नपूर्ण हिमाल आरोहण गर्ने बाटो र आधार शिविर रहेको म्याग्दीको आन्नपूर्ण गाउँपालिका-४ नारच्याडमा विविध कार्यक्रमका साथ आरोहण दिवस मनाउन थालिएको हो ।

आन्नपूर्ण-४ का वडा सदस्य श्याम पुर्जाले दिवसको अवसरमा आयोजित दोस्रो आन्नपूर्ण हेर्जोग दौड प्रतियोगिता सहभागी हुने धावकहरू आज नारच्याडबाट आधार शिविरतर्फ प्रस्थान गरेका जानकारी दिनुभयो । "चार महिला र नौ जना पुरुष धावकसहित हुमखोलाबाट आधार शिविर पदयात्रामा सहभागीलाई बिदाई गरेर दिवसको सुरुवात गरेका छौं", उहाँले भन्नुभयो, "यही जेठ २० गते आधार शिविरबाट नारच्याडसम्म ३६ किलोमिटर दूरीमा दौड, सांस्कृतिक कार्यक्रम र पुरस्कार वितरण समारोह गरेर दिवसको समापन गरिनेछ ।"

दौड प्रतियोगितामा सहभागी हुनेको संख्या थपिँदै गएका वडा सदस्य पुर्जाले बताउनुभयो । खुला दौड प्रतियोगितामा विजेतालाई रु एक लाख, उपविजेतालाई रु ६० हजार, तेस्रोलाई रु ३५ हजार र चौथो स्थान हासिल गर्ने तीन जनालाई जनही रु १० हजार नगद पुरस्कारको व्यवस्था गरिएको आन्नपूर्ण गाउँपालिका-४ का वडाअध्यक्ष लोकबहादुर फगामीले जानकारी दिनुभयो । नेपाल भूतपूर्व खेलाडी मञ्च र गण्डकी प्रदेश एथलेटिक्स सङ्घको प्राविधिक सहयोगमा दौड प्रतियोगिता आयोजना गरिएको हो । आठ हजार मिटरभन्दा अग्लो पहिलो मानव पाइला परेका कारण आन्नपूर्णलाई जेठो हिमाल भनिन्छ । सन् १९५० मा जुन ३ मा फ्रान्सका मौरिज हेर्जोग र लुई लचनलको टोलीले आन्नपूर्णको शिखर चुमेको तीन वर्षपछि विश्वको सर्वोच्च शिखर सगरमाथाको सफल आरोहण भएको थियो । नेपालको

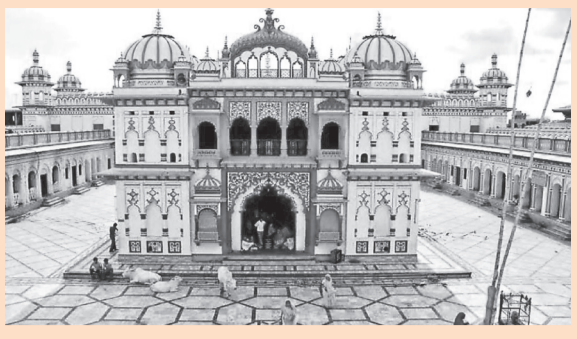
पर्यटन क्षेत्रको विकास र पर्वतारोहणको शुभारम्भ भई हिमाललाई विश्वभर चिनाउने दिनको सम्भनाको रूपमा सोमबार विविध कार्यक्रम गरी आन्नपूर्ण आरोहण दिवस मनाउन लागिएको आन्नपूर्ण गाउँपालिकाका अध्यक्ष भारतकुमार पुनले बताउनुभयो । "दिवस मनाउनका लागि गाउँपालिकाले

"दिवस मनाउनका लागि गाउँपालिकाले चालु आर्थिक वर्षमा रु १० लाख बजेट बिनियोजन गरेको छ", उहाँले भन्नुभयो, "यसअघि काठमाण्डु, पोखरा र कास्कीको भूगोलमा पर्ने आधार शिविरमा मनाइने आन्नपूर्ण आरोहण दिवस गत वर्षदेखि सम्बन्धित भूगोलमा मनाउन थालिएको थियो ।" समुद्री सतहबाट चार हजार १९० मिटर

उचाइमा पर्ने आन्नपूर्ण आधार शिविर पछिल्लो समय आन्तरिक पर्यटकका लागि आकर्षक गन्तव्यका रूपमा विकास हुँदै गएको छ । पदमार्ग, पूर्वाधार निर्माण, खाने बस्ने सुविधा र प्रवर्द्धनात्मक कार्यक्रमपछि छोटो दुरीमा सहजै पदयात्रा गर्न सकिने भएकाले आन्नपूर्ण आधार शिविर पर्यटकको रोजाइमा परेको मौरिस हेर्जोग पदमार्गका अभियान्त तेज गुरुङले बताउनुभयो । नारच्याडबाट हुमखोलासम्म २० किलोमिटर सडक र हुमखोलाबाट आधार शिविरसम्म आधारभूतस्तरको २२ किलोमिटर पदमार्ग तयार भएको छ । दुई दिनको पैदलयात्रामा पुगिने आन्नपूर्ण आधार शिविर पर्यटकका लागि आकर्षक र नयाँ गन्तव्य हो ।

आन्नपूर्ण र नीलगिरि हिमालको फेदीबाट बने मिर्खीखोलाको किनारैकिनार, अस्ता भरना, मनमोहक हिमशृंखला, अनीठो भूगोल, पहाड, दुर्लभ वनस्पति, वन्यजन्तुको अवलोकन गर्दै आधार शिविर पुग्न सकिन्छ । दुई दिनमा आधार शिविर पुग्न र तेस्रो दिन फर्कन सकिन्छ । नारच्याडका तेज गुरुङको अगुवाइमा विसं २०६८ मा आन्नपूर्ण हिमाल र आधार शिविर म्याग्दीमा पर्ने तथ्य तथा पदमार्ग पहिचान भएको थियो । सो पदमार्गलाई आन्नपूर्ण गाउँपालिकाले विसं २०७७ मा नक्साङ्कन र 'मौरिस हेर्जोग' नामाकरण गरेको थियो । रासस

जातीय विभेदको बढ्दो त्रासदी

अन्त्यत्र गरेको पापबाट जनकपुरधाममा मुक्ति पाउन सकिन्छ । जनकपुरधाममा गरेको पापबाट मुक्ति पाउने स्थान अन्त्यत्र छैन ॥

सम्पादकीय

प्रमले देशको भूमिको रक्षा गर्ने छन्

नेपालको सीमा दुई देशसित मात्र जोडिएको छ। दक्षिण तर्फको अधिकांश भू-भाग भारत र उत्तर तर्फको भू-भाग चीनसित जोडिएको छ। पूर्वी र पश्चिमी भाग पनि भारतसित नै जोडिएको छ। नेपाल, भारत र चीनबीच सीमा सम्बन्धमा युद्ध भएको छैन। नेपालको सीमालाई भारत र चीन दुबैले सम्मान गरेको छ। भारत र चीन दुबै विशाल राष्ट्र हुन्। दुवै राष्ट्रले नेपालको भूमिलाई अतिक्रमण गर्ने तर्फ ध्यान दिनुपर्ने कुनै कारण छैन। भारत र चीन दुवै देशको भुगोल विशाल छ। ती दुवै देशलाई नेपालको सीमा अतिक्रमण गर्दा न पुरुषार्थ हुनेछ। न त भौगोलिक उपलब्धि हुनेछ। भारत र चीनको सीमामा पटक पटक युद्ध र विवाद हुने गर्छ। तर नेपालसित कुनै देशको विवाद हुँदैन। नेपालको सीमा कसैले भिचेको छैन भने नेपालले पनि कसैको सीमा भिचेको छैन। भौगोलिक अवस्थाले कयौं पटक नेपाल र भारतबीचको सीमा स्तम्भ मासिएको हुन्छ। तर त्यसलाई दुबै देशका अधिकारीहरूले सहमतियै फेरि गाड्ने गर्छन्। प्रधानमन्त्री बालेन्द्र साह (बालेन)ले भारतीय भूमि नेपालले पनि अतिक्रमण गरेको जानकारी प्रतिनिधि सभाको बैठकमा दिएपछि विवाद चुलिएको छ। धेरैले प्रधानमन्त्रीलाई राष्ट्र विरोधी भन्ना थालेका छन्। तर धेरै उनको बचाउमा पनि छन्। प्रधानमन्त्री साहले भनेको शब्दको फरक फरक ढंगले अर्थान्त्राण थालिएको छ। बालेन राष्ट्रघाती होइन। उनले नेपालको भूमिका लागि कसैसित कुनै सम्झौता गर्ने हस्ती होइन। कालापानी, लिपुलेक र लिम्पियाधुराको विषयमा प्रधानमन्त्री साहको स्पष्ट धारणा छ। उनले भारतलाई कुटनीतिक नोट पठाएर नेपाली भू-भागबाट चीनको सीमामा अवस्थित मानसरोवर जान बनाएको मार्गप्रति ध्यानाकर्षण गराएको छ। चीन र भारतले मानसरोवरका लागि मार्ग बनाउँदा प्रयोग गरिएको भूमि नेपालको हो। केपी ओली प्रधानमन्त्री रहेको बेला उनले नेपालको नक्सामा कालापानी, लिपुलेक र लिम्पियाधुरा समेत समावेश गरी प्रतिनिधि सभाको बैठकबाट सर्वसम्मतले पारित गराएका हुन्। त्यस नक्सालाई नेपालको चुच्चे नक्सा भनिन्छ। त्यसप्रति भारतको गम्भीर आपत्ति छ। भारतले त्यो नक्सालाई औपचारिक रूपमा स्वीकार गरिसकेको छैन। तर एउटा यथार्थ के छ भने त्यो नेपालको भूमि भए पनि सडक बनाउन अवरोध गरिएको छैन। नेपाल र भारतका अधिकारीहरू र त्यो भन्दा पनि माथिल्लो तहमा दुई देशका सरकारले संवादबाट समाधान गर्न सक्छन्। नेपाल र भारतबीचको सीमामा अझै पनि कयौं नेपालीहरूको जग्गा भारतीय सीमामा र कयौं भारतीयको जग्गा नेपाली सीमामा रहेको छ। प्रधानमन्त्री बालेनले त्यसलाई संकेत गरेको देखिन्छ। प्रधानमन्त्रीको आशय भारतको भूमि नेपालले अतिक्रमण गरेको भने होइन।

राजेश विद्रोही

सिन्धुलीका श्रीकृष्ण विकको हिरासतभित्र भएको मृत्युले सडक, सदन, सञ्चारमाध्यम र सामाजिक सञ्जालसम्म गम्भीर बहस जन्माएको छ। आफूले मन पराएको कथित उच्च जातिको युवतीसँग अन्तरजातीय विवाह गरेपछि उनीमाथि युवती पक्षले उमेर नपुगेको आधार देखाउँदै बालविवाह र बलात्कारसम्बन्धी मुद्दा दर्ता गरियो। त्यसपछि प्रहरीले उनलाई ललितपुरबाट पक्राउ गरी खुर्कोट प्रहरी चौकी पुर्यायो। जहाँ हिरासतमै उनको मृत्यु भयो। प्रहरीले घटनालाई आत्महत्या भने पनि परिवार, स्थानीयवासी र अधिकारकर्मीहरूले प्रहरी यातना वा योजनाबद्ध हत्याको आशङ्का व्यक्त गर्दै निष्पक्ष छानबिनको माग गरिरहेका छन्। घटनापछि व्यापक विरोध र प्रश्न उठे पनि अहिलेसम्म न उच्चस्वतरीय छानबिन समिति गठन भएको छ, न अनुसन्धान प्रक्रियाले स्पष्ट दिशा लिएको देखिन्छ। यसले राज्य संयन्त्रको संवेदनशीलता, प्रहरी प्रशासनको जवाफदेहिता र न्याय प्रणालीप्रतिको विश्वासमाथि गम्भीर प्रश्न खडा गरेको छ। श्रीकृष्ण विकको मृत्यु केवल एक व्यक्तिको मृत्यु होइन, यसले सिक्ने प्रेम र अन्तरजातीय विवाहप्रति समाजमा रहेको विभेदकारी दृष्टिकोण, दलित समुदायमाथिको संरचनात्मक हिंसा र कानुनी प्रक्रियाको सम्भावित दुरुपयोगलाई उजागर गरेको छ। नेपालमा पछिल्ला वर्षहरूमा अन्तरजातीय प्रेम र विवाह, विशेषगरी दलित-गैरदलित सम्बन्ध-सामाजिक तनाव र कानुनी विवादको विषय बन्दै गएको छ। जात नमिलेपछि सम्बन्धलाई बलात्कारको मुद्दामा रूपान्तरण गर्ने, उमेर नपुगेको आधारमा बालविवाहको अभियोग लगाउने र सहमतिमा भएको सम्बन्धलाई समेत अपराधीकरण गर्ने प्रवृत्ति बढ्दो छ। परिवार र समाजले सम्बन्ध स्वीकार नगर्दा कानुनी आरोपलाई सम्बन्ध तोड्ने औजारका रूपमा प्रयोग गरिएका अनेक उदाहरण छन्। रूकुम पश्चिम सोती हत्या घटनामा नवराज विकसहित छ जना युवाको हत्या अन्तरजातीय प्रेमकै कारण थियो। सर्लाहीका सत्येन्द्र राम र नेहा रौनियारको घटनामा उमेर पुगेपछि गरिएको प्रेमविवाहलाई समेत परिवार र प्रशासनिक प्रभाव प्रयोग गरेर अपराधीकरण गरियो। युवतीको उमेर कम देखाउने फर्जी जन्मदर्ता तयार गरी अपहरण, बलात्कार र बालविवाहका मुद्दा दर्ता गरिएपछि सत्येन्द्रलाई भारतको मुम्बईबाट पक्राउ गरी नेपाल ल्याइएको थियो। यसै, सप्तरीको मनोज राम र बबिता इसरको घटनामा पनि जातीय पृष्ठभूमि र उमेरलाई आधार बनाएर सम्बन्ध तोड्ने प्रयास भएको थियो। सप्तरीकै

ज्योति पासवान बाहुन युवकसँग प्रेमविवाह गर्दा जातकै कारण परिवारले नस्वीकाराई आत्महत्या गरिन। सिरहाको रिङ्गु सदा, रौतहटका विजयराम महरा, धनुषाका शम्भु सदा र पल्टु रविदास जस्ता घटनाहरू जातीय विभेद, सामाजिक पूर्वाग्रह र प्रशासनिक कमजोरीको कठोर वास्तविकता उजागर गरेका छन्। मधेसका सिरहा, सप्तरी, धनुषा र रौतहटलगायत जिल्लामा दलित युवकले कथित गैरदलित युवतीसँग भागी विवाह गर्दा अपहरण, बलात्कार, बालविवाह र ज्यान मार्ने उद्योगजस्ता मुद्दा दर्ता गराउने प्रवृत्ति बढेको छ। धेरै घटनामा युवतीको सहमतिपूर्ण सम्बन्धलाई समेत परिवार र समाजको जातीय दबाबका कारण अपराधीकरण गरिएको छ। यसरी दलित युवाले प्रेम गरेकै कारण किन बारम्बार हिंसा, पक्राउ र मृत्युको सामना गर्नुपरेको छ ?

पछिल्ला वर्षहरूमा हिरासतभित्र मृत्यु भएका धेरै व्यक्तिहरू आदिवासी जनजाति, दलित तथा अन्य सीमानाकृत समुदायकै छन्। इन्सेकको प्रतिवेदन अनुसार एक वर्षमा ८८ जनाको प्रहरी हिरासतमा मृत्यु हुने गरेको छ। यसमा ५२ प्रतिशत दलित सिमान्तकृत

अन्तरजातीय विवाहलाई प्रोत्साहन गर्ने नीति ल्याउँछ, अर्कोतर्फ त्यही कारण हिंसामा परेकाहरूलाई न्याय दिन भने असफल देखिन्छ। नेपालको संविधानले समानता, स्वतन्त्रता र विभेदविरोधको अधिकार सुनिश्चित गरेको छ। कानुनले अन्तरजातीय विवाहलाई वैध मानेको छ। तर व्यवहारमा समाज अझै पनि जात, वर्ग, पितृसत्ता र परिवारको इज्जत भन्ने पुरानो मानसिकताबाट मुक्त हुन सकेको छैन। महिलाको स्वतन्त्र निर्णयलाई परिवारको नियन्त्रणभन्दा बाहिर स्वीकार गर्न नसके सोचले प्रेम सम्बन्धलाई सामाजिक अपराधजस्तो बनाइदिएको छ। नेपालमा विवाहका लागि महिला र पुरुष दुवैको न्यूनतम उमेर २० वर्ष तोकिएको छ। बालविवाह रोक्न यो कानुनी व्यवस्था आवश्यक भए पनि कतिपय अवस्थामा यही कानुन प्रेम सम्बन्ध तोड्ने औजारका रूपमा प्रयोग भइरहेको छ। विशेषगरी अन्तरजातीय सम्बन्धमा युवतीका परिवारले नाबालिगको आधार देखाएर युवकीविरुद्ध बलात्कार वा बालविवाहको उजुरी दिने क्रम बढेको छ। सहमतिमा भएको सम्बन्धलाई सामाजिक

समुदायकै हुन्छन्, जसमध्ये प्रहरी प्रतिवेदनले ५६ प्रतिशत आत्महत्या भनिएको छ। यसरी धेरै घटनालाई आत्महत्या भन्दै निष्कर्ष निकाल्ने प्रवृत्तिले राज्यप्रतिको अविश्वास भन्नु गहिरो बनाएको छ। दलित महिला सङ्घका अनुसार अन्तरजातीय विवाह गरेका ३१.७ प्रतिशत जोडीले विभिन्न कानुनी तथा सामाजिक प्रताडना भोग्नुपरेको छ। विशेषगरी दलित पुरुष-गैरदलित महिला सम्बन्धमा अपहरण, बलात्कार र बालविवाहका उजुरी दर्ता गरिने प्रवृत्ति बढी देखिएको उल्लेख छ। अन्तरजातीय प्रेमलाई अझै पनि नेपाली समाजका धेरै हिस्साले व्यक्तिगत अधिकारका रूपमा स्वीकार गर्न सकेका छैनन्। दलित युवाले गैरदलित युवतीसँग प्रेम गर्दा कानुनी मुद्दा, सामाजिक आक्रमण र हिरासतको जोखिम भेट्नुपर्छ भने दलित युवतीहरूले बहिष्कार, अपमान र मानसिक हिंसा सहनुपरेको छ। राज्यले एकातिर

दबाबका कारण जबर्जस्ती करणीको रूपमा व्याख्या गरिँदा कानुनको मूल उद्देश्य नै कमजोर बन्दै गएको छ। युनिसेफ र नेपाल स्वास्थ्य अनुसन्धान परिषद् को २०२४ को अध्ययनअनुसार नेपालमा करिब ५० लाख महिलाले बालविवाहको अनुभव गरिसकेका छन् भने १३ लाखभन्दा बढी बालिका १५ वर्षअघि नै विवाहमा बाँधिएका छन्। नेपाल विश्वमै बालविवाहको उच्च दर भएका देशमध्ये पर्छ। अध्ययनहरूले ३३ प्रतिशत बालिका र ९ प्रतिशत बालक १८ वर्ष नपुग्दै विवाह गर्ने गरेको देखाएका छन्। कोभिड महामारीपछि बालविवाहको दर अझ बढेको तथ्याङ्क पनि सार्वजनिक भएका छन्। तर विडम्बना के छ भने वास्तविक बालविवाहका घटनामा राज्य संयन्त्र कमजोर देखिन्छ। जबकि अन्तरजातीय सम्बन्धका घटनामा कानुनको प्रयोग अस्वाभाविक

सहिदका सपनामाथि सिंहदरबारको सौदा : देश आईसीयूमा, नेता कुर्सीको खेलमा !

प्रतिमा अधिकारी

नेपाली जनताहरूको विभिन्न ऐतिहासिक मोडहरू पार गरेर आजको दिनसम्म पुग्न सफल भएको हो। फागुन ७, २००७ :- 'राणाशासनको अन्त्य' जनता र राजाको संयुक्त प्रयासमा १०४ वर्ष लामो निरंकुश राणाशासनको अन्त्य भयो र प्रजातन्त्रको उदय भयो। तर, जनताले चाहेको संविधानसभाको निर्वाचन भने तत्कालीन राजा त्रिभुवनले टारिँदै राखे। पुस १, २०१७ :- 'शाही 'कू' र पञ्चायतको सुरुवात' जननिर्वाचित प्रथम प्रधानमन्त्री बीपी कोइरालालाई शुभेर राजा महेन्द्रले बहुदलीय प्रजातन्त्रको घोटी निर्माते र ३० वर्षे निर्दलीय पञ्चायती तानाशाही व्यवस्था लादे। चैत २६, २०४६ :- जनआन्दोलन-१ र संवैधानिक राजतन्त्र लामो संघर्षपछि पञ्चायत ढल्यो र राजा वीरेन्द्रको समयमा बहुदलीय प्रजातन्त्र तथा संवैधानिक राजतन्त्रको पुनर्स्थापना भयो। फागुन १, २०५२ :- माओवादी जनयुद्धको घोषणा 'जनवादी गणतन्त्र' स्थापनाको मूल नारासहित तत्कालीन नेकपा (माओवादी) ले १० वर्षे सशस्त्र युद्धको घोषणा गर्‍यो, र यो २०६२ सालसम्म निरन्तर चलिरहयो, जसले नेपाली राजनीतिको जग नै हल्लाइदियो। जेठ १९, २०५८ :- 'दरबार हत्याकाण्ड' राजा वीरेन्द्रको वंशनाश हुने गरी भएको नारायणहिटी दरबार हत्याकाण्डले नेपाली राजतन्त्रको साख र परम्परागत आस्थालाई सदाका लागि धराशायी बनायो। ज्ञानेन्द्र शाह नयाँ राजा बने। Uniglobe KamaladiBernhardt College +२ माघ १९, २०६१ :- ज्ञानेन्द्रको शाहको 'कू' राजा ज्ञानेन्द्रले जननिर्वाचित सरकार विघटन गरी सत्ता आफ्नो हातमा लिए। यो नै राजतन्त्रको अन्तिम प्रत्युत्पादक गल्ती साबित भयो, जसले संसद्वादी दल र विद्रोही माओवादीलाई एक ठाउँमा ल्यायो। मंसिर, ७, २०६२ :- '१२ बुँदे समझदारी' नयाँ दिल्लीमा सात राजनीतिक दल र विद्रोही माओवादीबीच ऐतिहासिक १२ बुँदे समझदारी भयो, जसले निरंकुश राजतन्त्र विरुद्ध संयुक्त आन्दोलनको खाका कोर्‍यो। चैत २४, २०६२ - वैशाख ११, २०६३ सम्म :- '१९ दिने ऐतिहासिक जनआन्दोलन-२' यो समय नेपाली राजनीति दूले परिवर्तनको संघारमा थियो। गणतन्त्र, समानता, धर्मनिरपेक्षता, स्वतन्त्रता, नयाँ संविधानको मागसहित नेपाली जनता सडकमा ओर्लिए। जन महासागरको राप, ताप सहन नसकी राजा ज्ञानेन्द्रले आत्मसमर्पण गरे, संसद पुनर्स्थापना भयो र जनयुद्धको अन्त्य गर्दै ५ मंसिर २०६३ मा विस्तृत शान्ति सम्झौता

सांसदहरू सत्ताको कुर्सीमा पुगेबित्तिकै पुरानै प्रवृत्तिको कार्बन कपी साबित हुन थालेका छन्। हिजो सुशासनको गफ छाँट्ने नयाँ सांसदहरू नै आज विभिन्न आर्थिक घोटाला, सहकारी ठगी, र फौजदारी अपराधका घटनाहरूसँग जोडिएका समाचारहरू सार्वजनिक भइरहेका छन्। हिजो परिवर्तनको नारा बोकेकाहरू आज आफैँ कानुनको कठघरामा उभिनपर्ने स्थिति आएको छ। भन्नु दुःखको कुरा त के छ भने, यो नयाँ सरकारले पनि गरिब, सुकुम्बासी र सीमानाकृत वर्गको मर्म र पीडालाई बुझ्न सकेको छैन। ढोङ्ग आतंक फेलाएर सुकुम्बासीका भुपडीहरू भत्काउने तर उनीहरूको उचित व्यवस्थापनमा आँखा चिम्लिने क्रूरता आज पनि जारी छ। पुराना दलहरू जस्तै यो सरकारले पनि राज्यका महत्त्वपूर्ण निकाय, संस्थान र सार्वजनिक ओहोदामा देशका दक्ष र योग्य विज्ञहरूलाई होइन, आफ्ना नातेदार, आसेपासे र नातागोतालाई मात्र भरती गर्ने लाजमर्दो शृंखला दोहोर्‍याइरहेको छ। यति मात्र होइन, देशको मेरुदण्ड मानिएका शिक्षा, स्वास्थ्य र अर्थनीति जस्ता संवेदनशील क्षेत्रमा सरकारले दिनहुँजसो गरिरहेका अपरिपक्व, हचुवा र अप्रभावकारी निर्णयहरूले देशलाई अझ दूले आर्थिक र सामाजिक भड् खालोमा हाल्ने खतरा बढाएको छ। व्यापारीको स्वाधीनता नीति फेरिने, सरकारी विद्यालय र अस्पताल धराशायी बन्दै जाने तर बिचौलियाहरूको बिगबिगी बढ्ने यो खेलले आम जनतामा एउटा गम्भीर शंका उब्जाइदिएको छ। के हाम्रा तमाम आन्दोलनका मर्म, रात र उपलब्धिहरू यसैगरी कोडीको भाडामा मरेर जाने हुन् ? के नयाँ भनिएकाहरू पनि केवल सत्ता र भत्ताकै भोका रहेछन् ? 'जेन-जी' आन्दोलनको जगमा र युवाहरूको आक्रोश बोकेर बनेको अबको सरकारसँग आम नागरिकको जुन आशा थियो, त्यो अब तीव्र निराशा र शंकाका बदलिनु थालेको छ। अबको सरकारले केवल 'गणतन्त्र दिवस'को औपचारिकता र भन्दा हल्लाउने तामझाम निभाएर पुग्दैन। अबको नेतृत्वले द्वन्द्वपीडित, घाइते र बेपत्ता परिवारलाई राजनीतिक दाउपेचभन्दा माथि उठेर पूर्ण र तार्किक न्याय दिने पर्छ। दैनिक हजारौंको संख्यामा देश छोड्न बाध्य युवाहरूलाई स्वदेशमै सम्मानजनक रोजगारी, उद्योग, आधुनिक कृषि र प्रविधिमा नवीन अवसर सिर्जना गरी प्रतिभा पलायन रोक्नु अबको सरकारको पहिलो र मुख्य परीक्षा हुनेछ। सुशासनको थ्यरेन्टी, फाईल अडकाउने कर्मचारीतन्त्रको अन्त्य, सेवा प्रवाहमा शतप्रतिशत डिजिटल क्रान्ति र भ्रष्टाचारीहरू (चाहे ती जुनसुकै दलका दूला ओहोदाका र नयाँ अनुहार किन नहोउन्) लाई कानुनको कठघरामा उभ्याउनु नै यो सरकारको मुख्य दायित्व हो।

छर्छाहरू बोकेर बैसाखीको सहारामा हिँडरगेका छन्, तर उनीहरूको घाउमा मलमल लगाउनुपर्ने राज्य कुर्सीको लुछाँडैमा व्यस्त छ। देसको आमूल परिवर्तन र नयाँ नेपाल निर्माणको लागि भन्दै राजनीतिक युद्ध लडियो, तर शान्ति प्रक्रियाका बाँकी काम र सङ्क्रमणकालीन न्यायको सवाललाई सधैं ओभरलुक पारियो। के न्याय विनाको व्यवस्थालाई नै गणतन्त्र मान्ने ? आज देशको राजनीति, सामाजिक र आर्थिक स्थिति पुरै अन्त्योत्पन्न छ। देशको अर्थतन्त्र र मिडियासको जगमा टिकेको छ, तर त्यही रैमिड्यान्स पठाउने युवाहरू बाकसमा फर्केका राज्य मौन बस्छ। उद्योगधन्दा बन्द छन्, स्वदेशमा रोजगारी छैन, महँगिले आकाश छोएको र भ्रष्टाचार संस्थागत भइसकेको छ। वर्षौंदेखि पुराना राजनीतिक दलहरू देशको विकास कसरी गर्ने भन्नेमा होइन, कुन समीकरण बनाएर कसरी सत्तामा टिकिने भनेर धमिलो खेलमा व्यस्त रहे। यही बेथिति, भ्रष्टाचार र बेरोजगारीविरुद्ध नेपाली इतिहासमै पहिलोपटक 'जेन-जी' अर्थात् नयाँ पुस्ता सडकमा ओर्लियो। पुराना नेताहरूको सिन्डिकेट, नातावाद-कृपावाद र राज्यको अकर्मण्यताबाट आजात भएका युवाहरूले सामाजिक सञ्जाल र सडकबाट विद्रोहको विंगुल फुके। यो आन्दोलनले देशमा दूले राजनीतिक उथलपुथल ल्याउँदै नयाँ, शिक्षित र वैकल्पिक भनिएको नेतृत्वलाई सत्ताको बागडोर सुम्पिन बाध्य पार्यो। तर, विडम्बना नयाँ भनिएका ती पात्रहरू र नयाँ

सांसदहरू सत्ताको कुर्सीमा पुगेबित्तिकै पुरानै प्रवृत्तिको कार्बन कपी साबित हुन थालेका छन्। हिजो सुशासनको गफ छाँट्ने नयाँ सांसदहरू नै आज विभिन्न आर्थिक घोटाला, सहकारी ठगी, र फौजदारी अपराधका घटनाहरूसँग जोडिएका समाचारहरू सार्वजनिक भइरहेका छन्। हिजो परिवर्तनको नारा बोकेकाहरू आज आफैँ कानुनको कठघरामा उभिनपर्ने स्थिति आएको छ। भन्नु दुःखको कुरा त के छ भने, यो नयाँ सरकारले पनि गरिब, सुकुम्बासी र सीमानाकृत वर्गको मर्म र पीडालाई बुझ्न सकेको छैन। ढोङ्ग आतंक फेलाएर सुकुम्बासीका भुपडीहरू भत्काउने तर उनीहरूको उचित व्यवस्थापनमा आँखा चिम्लिने क्रूरता आज पनि जारी छ। पुराना दलहरू जस्तै यो सरकारले पनि राज्यका महत्त्वपूर्ण निकाय, संस्थान र सार्वजनिक ओहोदामा देशका दक्ष र योग्य विज्ञहरूलाई होइन, आफ्ना नातेदार, आसेपासे र नातागोतालाई मात्र भरती गर्ने लाजमर्दो शृंखला दोहोर्‍याइरहेको छ। यति मात्र होइन, देशको मेरुदण्ड मानिएका शिक्षा, स्वास्थ्य र अर्थनीति जस्ता संवेदनशील क्षेत्रमा सरकारले दिनहुँजसो गरिरहेका अपरिपक्व, हचुवा र अप्रभावकारी निर्णयहरूले देशलाई अझ दूले आर्थिक र सामाजिक भड् खालोमा हाल्ने खतरा बढाएको छ। व्यापारीको स्वाधीनता नीति फेरिने, सरकारी विद्यालय र अस्पताल धराशायी बन्दै जाने तर बिचौलियाहरूको बिगबिगी बढ्ने यो खेलले आम जनतामा एउटा गम्भीर शंका उब्जाइदिएको छ। के हाम्रा तमाम आन्दोलनका मर्म, रात र उपलब्धिहरू यसैगरी कोडीको भाडामा मरेर जाने हुन् ? के नयाँ भनिएकाहरू पनि केवल सत्ता र भत्ताकै भोका रहेछन् ? 'जेन-जी' आन्दोलनको जगमा र युवाहरूको आक्रोश बोकेर बनेको अबको सरकारसँग आम नागरिकको जुन आशा थियो, त्यो अब तीव्र निराशा र शंकाका बदलिनु थालेको छ। अबको सरकारले केवल 'गणतन्त्र दिवस'को औपचारिकता र भन्दा हल्लाउने तामझाम निभाएर पुग्दैन। अबको नेतृत्वले द्वन्द्वपीडित, घाइते र बेपत्ता परिवारलाई राजनीतिक दाउपेचभन्दा माथि उठेर पूर्ण र तार्किक न्याय दिने पर्छ। दैनिक हजारौंको संख्यामा देश छोड्न बाध्य युवाहरूलाई स्वदेशमै सम्मानजनक रोजगारी, उद्योग, आधुनिक कृषि र प्रविधिमा नवीन अवसर सिर्जना गरी प्रतिभा पलायन रोक्नु अबको सरकारको पहिलो र मुख्य परीक्षा हुनेछ। सुशासनको थ्यरेन्टी, फाईल अडकाउने कर्मचारीतन्त्रको अन्त्य, सेवा प्रवाहमा शतप्रतिशत डिजिटल क्रान्ति र भ्रष्टाचारीहरू (चाहे ती जुनसुकै दलका दूला ओहोदाका र नयाँ अनुहार किन नहोउन्) लाई कानुनको कठघरामा उभ्याउनु नै यो सरकारको मुख्य दायित्व हो।

‘राष्ट्र निर्माणमा दलित समुदायको योगदान प्रशंसनीय छ’

काठमाण्डु । पूर्वराष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले दलित समुदायले नेपालको एकीकरण अभियानदेखि राष्ट्र निर्माणका विभिन्न कालखण्डमा पुऱ्याउँदै आएको योगदान प्रशंसनीय रहेको बताउनुभएको छ ।

काठमाण्डुमा सोमबार आयोजित राष्ट्रिय दलित पत्रकार सङ्घ नेपालको दोस्रो राष्ट्रिय महाधिवेशनमा उहाँले नेपाल एकीकरणमा पृथ्वीनारायण शाहलाई सल्लाह दिने बिसे नर्गाचो योगदानको चर्चा गर्नुभयो । उहाँले दलित समुदायको दूरदर्शिता, समर्पण भावले राष्ट्रप्रति योगदान पुऱ्याउँदै आएका प्रष्ट पार्नुभयो ।

चिन्ताजनक विषय रहेको बताउनुभयो । उहाँले सञ्चारमाध्यमलाई समाजको स्वरूप जस्तै पूर्णरूपमा समावेशी बनाउन अग्रह गर्नुभयो । लामो राजनीतिक सङ्घर्ष र बलिदानबाट प्राप्त सिवधान शताब्दिविधि उन्पीडनमा पारिएका दलित, महिला, सीमान्तकृत समुदायको आत्मसम्मान अधिकारको सशक्त आधारका रूपमा रहेको पूर्वाष्ट्रपति भण्डारीले बताउनुभयो । समाजमा न्याय, समानता र मानवीय गरिमा स्थापित गर्ने यो अभियानमा आफ्नो सधैँ ऐश्वर्यबद्धता रहने उहाँले प्रष्ट पार्नुभयो ।

पूर्वराष्ट्रपति भण्डारीले भन्नुभयो, “नेपालको इतिहासमा सावजनिक सूचना प्रवाहको जग बसाल्ने कार्यमा समेत यो समुदायले सिर्जनाशील योगदान पुऱ्याएको छ, यो अतुलनीय छ ।” उहाँका अनुसार कटुबाल प्रथादेखि सारङ्गीको धुन र गीतका माध्यबाट गाउँ बस्तीमा सूचना तथा सन्देश फैल्याउने काको नैतृत्व यही समुदायले गरेको छ । पूर्वराष्ट्रपति भण्डारीले सञ्चार क्षेत्रमा यति ठूलो योगदान पुऱ्याएको दलित समुदाय पत्रकारिताको क्षेत्रमा मुस्किलले पाँच प्रतिशत मात्रै हुनु

समाजको रूपान्तरणमा पत्रकारिता शक्तिशाली हतियारका रूपमा रहेको उल्लेख गर्दै पूर्वराष्ट्रपति भण्डारीले सरकारले दलित पत्रकारको क्षमता अभिवृद्धि, खोज पत्रकारितामा प्रोत्साहन, भौतिक तथा मानसिक सुरक्षाको सुनिश्चत गर्न विशेष कार्यक्रम ल्याउन जरुरी रहेकामा जोड दिनुभयो । रासस

प्रधानमन्त्रीको अभिव्यक्तिविरुद्ध खेद प्रस्तावको माग

टुडे समाचारदाता

काठमाण्डु । प्रधानमन्त्री बालेन्द्र साहले प्रतिनिधिसभामा बोलेको ‘नेपालले पनि भारतको भूमि मिचेको’ अभिव्यक्तिलाई लिएर बागमती प्रदेशसभामा चर्को विरोध भएको छ ।

बागमती प्रदेशसभामा सोमबार बसेको बैठकमा विशेष समयमा बोल्दै सांसदहरूले प्रधानमन्त्री साहको अभिव्यक्तिप्रति खेद प्रस्तावको माग उठाएका छन् । सांसदहरूले प्रधानमन्त्रीको अभिव्यक्तिले राष्ट्रिय स्वाधीनतामाथि खलल पुगेको, विश्वसामु नेपालको शीर भुकेको भन्दै संसद्बाट देश र जनतासँग क्षमायाचना गर्न अनुरोध गरेका छन् ।

नेकपा एमाले संसदीय दलका नेता पूर्वमन्त्री जगन्नाथ थपलियाले विशेष समयमा बोल्दै भारतले पनि स्वीकारेको नेपालको जमिन र कहिल्यै कसैले नबोलेको विषयमा बोलेर प्राधानमन्त्रीले इतिहासमा कालो घन्का पोतेको बताए । विश्वसामु भारतको भूमि मिचेने नेपालीको रूपमा दर्ज गराउने कार्य प्रधानमन्त्रीबाट भएकोले संसदमार्फत जनतासँग माफ मान्न अनुरोध गरे ।

बागमती प्रदेशसभामा प्रधानमन्त्रीको अभिव्यक्तिप्रति खेद प्रकट गर्नुपर्ने थपलियाले माग राखेका छन् । प्रधानमन्त्री साहको भूमिकाप्रति आशंका पैदा भएको नेता थपलियाले जनाएको छ । ‘मेयर हुँदा विशाल नेपालको नक्सा आफ्नो कार्यक्षमा राखेको हैन ? त्यो नक्सा राखेर नागरिकको भावना भङ् काउने काम गरेको र आज किन नेपालले

भारतको भूमि मिचेको भन्नुहुन्छ ?’ नेकपाका सांसद गंगानारायण श्रेष्ठले प्रश्न गरे । परराष्ट्र मन्त्रालयको प्रष्टोक्तिमा पनि श्रेष्ठले प्रश्न उठाउँदै नेपालले एक ठाउँ, दुई ठाउँ नभई धेरै ठाउँमा भारतको भूमि मिचेको भनेर प्रधानमन्त्रीले अभिव्यक्ति दिएकोमा आपत्ति जनाए । सीमा विवादको विषयमा प्रधानमन्त्रीको अभिव्यक्ति अक्षय्य, देशद्रोही र राष्ट्रघाती भएको श्रेष्ठले आरोप लगाए । नेकपाका सांसद सरल सहयात्री पौडेलले काठमाडौँ महानगरको मेयर हुँदा कार्यक्षमा प्रेष्ट नेपालको नक्सा राखेकोमा अप्रत्यक्ष रूपमा भारतसँग माफी मागेर आत्मसमर्पण गर्न खोजेको हो ? भन्दै प्रश्न गरेका छन् ।

कसैले प्रमाणित गर्न नसकेको विषयमा प्रधानमन्त्रीले संसदा नेपालले भारतको भूमि मिचेको अभिव्यक्तिलाई लिएर आपत्ति जनाए । सरकारले १०० दिन नपुग्दै जनताको मुटुमाथि बाँण हान्ने काम गरेको भन्दै खेद प्रकट गरे । ‘लिपुलेक, लिम्पियाथुराको विषयमा बोल्न छोडेर प्रधानमन्त्रीले नेपालले भारतको भूमि मिचेको अभिव्यक्ति दिनु खेदजनक छ,’ उनले भने ।

नेपाली कांग्रेसका सांसद एवं पूर्वमन्त्री पुकार महर्जनले प्रधानमन्त्रीले भारतले मात्र नभई नेपालले पनि भारतको भूमि मिचेको भनेर दिइएको अभिव्यक्तिको भर्त्सना गरे । प्रधानमन्त्रीको अभिव्यक्तिले राष्ट्रियता, भौगोलिक अखण्डता र राष्ट्रिय स्वाधीनतामाथि खलल पुग्न सक्ने उनले बताए । इतिहासमा पहिलो पटक राष्ट्रिय स्वाधीनतामाथि खतरा पुगेको महसुस भएको सांसद महर्जनको भनाइ छ । निराशा मात्रै पाएको बताए । आजसम्म

अनुरोध गरे । प्रदेश सांसद तथा पूर्वमन्त्री कृष्णप्रसाद सिलवालले सारा नेपालीको शीर निहुरिने गरी नेपालले भारतको भूमि ठाउँठाउँमा मिचेको भन्ने प्रधानमन्त्रीले दिएको अभिव्यक्तिप्रति प्रदेशसभामा खेद

प्रस्ताव पारित गर्नुपर्ने माग राखे । एमाले सांसद उर्मिला सुनुवारले प्रधानमन्त्रीको अभिव्यक्ति कानुनी र कूटनीतिक हिसाबले राष्ट्रघाती र आत्मघाती भएको भन्दै विरोध गरिन् ।

प्रधानमन्त्रीको अभिव्यक्तिविरुद्ध देशभर आन्दोलन गर्ने घोषणा

टुडे समाचारदाता

काठमाण्डु । प्रधानमन्त्री बालेन्द्र (बालेन) साहको अभिव्यक्तिविरुद्ध नेपाली कम्युनिस्ट पार्टी (नेकपा) का जनवादी संगठन समन्वय मोर्चाले देशभर आन्दोलकका कार्यक्रम घोषणा गरेको छ । सोमबार बसेको मोर्चाको बैठकले संघर्षका कार्यक्रम घोषणा गरेको मोर्चाका

प्रमुख राजेन्द्र पाण्डेले जानकारी दिए । प्रतिनिधि सभाको आइतबारको बैठकमा प्रधानमन्त्री साहले ‘नेपालले पनि भारतको भूमि मिचेको’ भन्ने अभिव्यक्ति दिएका थिए । मोर्चाले उक्त अभिव्यक्तिको घोर निन्दा र भर्त्सना गर्दै जनतासँग माफी माग्नुपर्ने बताएको छ । मोर्चासँग सम्बन्धित पार्टीका जनवादी संगठनहरूले प्रधानमन्त्रीको उक्त ‘आत्मसमर्पणवादको विरोध गर्दै, राष्ट्रिय अखण्डताको रक्षा गर्दै’ भन्ने नाराका साथ आन्दोलनका कार्यक्रम घोषणा गरेको हो ।

जसअनुसार सबै सङ्गठनहरूले छुट्टाछुट्टै विज्ञापित जारी गर्ने, विरोधपत्र बुझाउने, विद्यार्थीहरूको संयुक्त पहलमा विरोध प्रदर्शन गर्ने, मसाल जुलुस निकाल्ने लगायतका २१ गतेसम्मका लागि संघर्षका कार्यक्रम घोषणा गरिएको मोर्चाका प्रमुख राजेन्द्र पाण्डेले जारी गरेको विज्ञापितमा उल्लेख गरिएको छ ।

‘संसद् नियमावली पारित गर्न भएको जबरजस्ती अदालतको विषय बन्नुपर्छ’

टुडे समाचारदाता काठमाण्डु । नेपाली कांग्रेसका सभापति गणेश थापाले प्रतिनिधिसभा नियमावली पारित गर्ने क्रममा आइतबार संसद् मा सत्तापक्षले गरेको व्यवहारले संसदीय इतिहासमा कालो दिन भएको बताएका छन् ।

आइतबार संसद् सञ्चालनको नियमावली बहुमतबाट पारित गरिएको थियो । विपक्षले भने छलफल गरेर पारित गर्नुपर्ने अडान राखेका थिए । सोही प्रसंगलाई उल्लेख गर्दै सभापति थापाले रूपन्देहीमा त्यसबारे टिप्पणी गरे । ‘संसद्को नियमावली भनेको संसद् सञ्चालन गर्ने एउटा सामो कानुन हो । संसद् सञ्चालन गर्न बनाएको कानुनमा जबरजस्ती गरेर, सिवधान र कानुनमा जे लेखिएको भएपनि संसदा आउने व्यक्तिसँग नेपालमा कोहीसँग पनि नभाएको विशेष अधिकार हुन्छ’ सभापति थापाले भने, ‘र, त्यो विशेष अधिकार के हो भने व्याख्याता सभामुख हुनुहुन्छ हे भनेर अमुक व्यक्ति र पात्रका लागि हिजो संसद् को शक्तिको चरम दुरुपयोग भयो ।’ शक्तिको चरम दुरुपयोग हुँदै गर्दा कांग्रेसले प्रतिरोध गरेको सभापति थापाले बताए । संख्याको अहंकारमा सरकारले आफ्नो जिम्मेवारी विर्सिएको बेला ठीक ठाउँमा ल्याउने प्रतिपक्षको कर्तव्य भएको बताए । रासस

विश्व शान्तिमा नेपाली सेनाको योगदान महत्वपूर्ण : प्रधान सेनापति

काठमाण्डु । प्रधान सेनापति अशोकराज सिग्देलले संयुक्त राष्ट्रसंघको बडापत्रमा आधारित भई राष्ट्रसंघीय शान्ति मिसनका माध्यमबाट विश्वका विभिन्न देशमा नेपाली सेनाले पुऱ्याउँदै आएको योगदान विश्व शान्तिका लागि महत्वपूर्ण रहेको बताउनुभएको छ ।

संयुक्त राष्ट्रसंघीय शान्ति सैनिकको अन्तरराष्ट्रिय दिवसका अवसरमा काभ्रेको पाँचखालस्थित वीरेन्द्र शान्ति कार्य तालिम केन्द्रमा आज आयोजित कार्यक्रममा उहाँले नेपाली सेनाले विश्वमा शान्ति स्थापना पुऱ्याएको ऐतिहासिक योगदानको स्मरण गर्नुभयो ।

तथा निकट भविष्यमा खटिन लागेका सबै शान्ति सैनिकहरू, तपाईंहरूको सेवामा इन्द्रका कारण जोखिममा परेका विश्वका लाखौँ नागरिकको आशा र भरोसा बोकेको हुन्छ । तपाईंहरूको व्यावसायिकता, कर्णग, इमानदारिता र त्यागले नेपालको वास्तविक भावनाको प्रतिबिम्बित गर्दछ । यही तथ्यलाई आत्मसात् गरेर आफ्नो शान्ति स्थापना कार्यमा लाग्नुहोला ।”

नेपाली सेनाको मुख्य लक्ष शान्ति स्थापना गर्नु हो भन्दै प्रधान सेनापति सिग्देलले यही उद्देश्यमा अटल रहेर नेपाली सेनाले काम गरिरहेको स्पष्ट गर्नुभयो । कामप्रतिको प्रतिबद्धता, व्यावसायिकता र इमानदारिता नेपाली सेनाको पहिचान रहेको उल्लेख गर्दै उहाँले नेपाली सेनाले विश्वस्तरीय आर्जन गरेको प्रतिष्ठा नेपाल र नेपालीका लागि गौरवको विषय हो भन्नुभयो । विभिन्न मिसनमा कार्यरत शान्ति सैनिकहरूलाई सम्बोधन गर्दै प्रधान सेनापति सिग्देलले भन्नुभयो, “हाल विभिन्न मिसनमा खटिएका

पनि अनुशासन, कर्तव्यबोध र पेशाप्रतिको समर्पणभावका पक्षमा अटल रहेकामा गौरव गर्नुभयो । विश्व शान्ति स्थापनाका लागि नेपाली सेनालाई आवश्यक सहयोग र विश्वास प्रदान गरेकामा संयुक्त राष्ट्रसंघ, विश्व समुदाय, रक्षा तथा परराष्ट्र मन्त्रालयसहित सम्बद्ध सबैप्रति उहाँले धन्यवाद व्यक्त गर्नुभयो । सो अवसरमा प्रधान सेनापति सिग्देलले मिसन इलाकामा मृत्यु भएका दुई जना सैनिकका परिवारलाई सम्मानपत्र र शान्ति स्थापना खटिइ उत्कृष्ट कार्य गर्ने पाँच जना सैनिकलाई कदरपत्र प्रदान गर्नुभयो । उक्त कार्यक्रममा उपस्थित अनुपजङ्ग थापाले नेपाली सेनाले

विविधताबीच एकता र सहकार्यमा आधारित शान्ति आर्जनका माध्यमबाट विश्वमा नै शान्ति सेनाको ख्याति आर्जन गरेको स्पष्ट गर्दै संयुक्त राष्ट्रसंघको आष्टवानमा सन् १९५८ बाट शान्ति सैनिक खटाउँदै आएको नेपाल शान्ति सैनिक पठाउने राष्ट्रहरूको सूचीमा पहिलो स्थानमा रहेको जानकारी दिनुभयो ।

उहाँले विश्व शान्ति स्थापनाका पक्षमा नेपाली सेनाको भूमिका, योगदान र उपलब्धिका बारेमा पनि चर्चा गर्नुभएको थियो । संयुक्त राष्ट्रसंघीय मिसनअन्तर्गत हाल विश्वका विभिन्न नौ वटा मिसनमा नेपाली सेनाका चार हजार १७९ जना शान्ति सैनिक कार्यरत रहेका छन् । विश्व शान्ति स्थापनाका सिलसिलामा हालसम्म विश्वका विभिन्न मिसनमा गरी ४४ जना सैनिकले ज्यान गुमाएका जानकारी पनि सो अवसरमा दिइएको थियो ।

त्यस अवसरमा पाँचखालस्थित वीरेन्द्र शान्ति कार्य तालिम केन्द्रको भूमिकाका बारेमा जानकारी गराइएको थियो । सन् १९८६ मा स्थापना भएको यस केन्द्रले संयुक्त राष्ट्रसंघीय शान्ति मिसनमा जाने सैनिकलाई आवश्यक पूर्वतयारी, यससम्बन्धी आवश्यक अभ्यास तथा तालिम प्रदान गर्ने गर्दछ । रासस

‘बहुमतको मूर्ख बल र स्टन्टशैलीले राज्यलाई ठुलो क्षति भयो’

टुडे समाचारदाता काठमाण्डु । नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी (नेकपा) का प्रमुख सचेतक युवराज दुलालले प्रधानमन्त्री बालेन्द्र साहले संसद्मा दिएको सीमा सम्बन्धी अभिव्यक्ति राष्ट्रहितविपरीत, तथ्यहीन र आत्मसमर्पणवादी भएको आरोप लगाएका छन् । प्रतिनिधि सभाको सोमबार बसेको बैठकमा विशेष समय लिएर बोल्दै उनले प्रधानमन्त्रीको उक्त भनाइप्रति गम्भीर आपत्ति जनाएका छन् ।

प्रधानमन्त्री संसद्प्रति जवाफदेही हुनुपर्ने माग अनुसार उपस्थित भएर प्रश्नको उत्तर दिनु सकारात्मक भए पनि सीमा विवादबारे व्यक्त धारणा अक्षय्य रहेको उनले बताए । प्रमुख सचेतक दुलालले प्रधानमन्त्रीको अभिव्यक्तिमा नेपालको अतिक्रमित भूमि फिर्ता गर्न आवश्यक राष्ट्रिय अडान, कूटनीतिक परिपक्वता र दृढ इच्छाशक्ति नदेखिएको दाबी गरे ।

क्षेत्रमा नेपाली नागरिकले खेतीपाती गरेको विषयलाई भारतीय सेनाले नेपाली भूमिमा परेड खेलेर भूमि कब्जा गरेको अवस्थामा तुलना गर्नु गम्भीर राष्ट्रिय आत्मसमर्पणवादी सोच भएको टिप्पणी उनले गरे । लिपुलेक, लिम्पियाथुरा र कालापानीसहित करिब ६० हजार हेक्टर नेपाली भूमि भारतद्वारा अतिक्रमण गरिएको नेपालको आधिकारिक दाबी जीवन्त

रहेको स्मरण गराउँदै उनले उक्त ऐतिहासिक तथ्यलाई दशगजामा हुने सीमापार खेतीपातीसँग तुलना गर्न नमिल्ने जिकिर गरे । प्रधानमन्त्रीको अभिव्यक्तिको बचाउ गर्दै परराष्ट्र मन्त्रालयले जारी गरेको स्पष्टीकरणलाई समेत उनले भुट्ट र तथ्य टोडमोड गर्ने प्रयासको रूपमा अर्थात् सत्तारूढ दलका सभापतिको भारत भ्रमणको पूर्वसन्ध्यामा प्रधानमन्त्री दौडिएर आएर यो अभिव्यक्ति दिनु भारत भ्रमणको अवसरमा भारतलाई दिएको उपहार त होइन ? गम्भीर संसय पैदा भएको छ ।

उनले भारत आफैले पनि नेपालले आफ्नो सिमाना मिचेको दाबी नगरेको र नेपाली सेना कुनै भारतीय भूमि कब्जा गरेर नबसेको अवस्थामा प्रधानमन्त्रीले नेपालले पनि भारतको भूमि मिचेको छ भन्नु घोर अज्ञानता भएको बताए । पुर्खोहरूले शिरको बलि चढाएर बचाएको देशको एक एक इन्च अतिक्रमित भूमि फिर्ता गर्ने सवालमा प्रधानमन्त्रीको जवाफ राष्ट्रघाती र आत्मसमर्पणवादी भएको बताए । उनले प्रधानमन्त्री साहले संसदा दिएको उक्त गलत अभिव्यक्ति फिर्ता नलिएसम्म सदन आगाडि बढ्न नदिने र बैठक चल्न नदिने दृढता व्यक्त गरे ।

रास्वपा महाधिवेशन: सभापति लामिछानेको नेतृत्वमा महाधिवेशन मूल आयोजक समिति गठन

काठमाण्डु । राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा) ले आगामी असार ७ देखि ९ गतेसम्म चितवनमा हुन लागेको महाधिवेशनको तयारीलाई तीव्रता दिएका छन् । रास्वपाले पहिलो ऐतिहासिक महाधिवेशनलाई सम्पन्न गर्नका लागि पार्टी सभापति रवि लामिछानेको नेतृत्वमा मूल आयोजक समिति गठन गरेको हो । महाधिवेशनलाई भव्य र व्यवस्थित रूपमा सम्पन्न गर्नका लागि पार्टी सभापति लामिछानेको अध्यक्षतामा ‘महाधिवेशन मूल आयोजक समिति’ गठन गरिएको पार्टीका प्रवक्ता कविन्द्र बुर्लाकीले जानकारी दिनुभयो । उक्त समितिमा पार्टी उपसभापति एवम् अर्थमन्त्री

डा स्वर्णिम वाग्ले, महामन्त्रीद्वय कविन्द्र बुर्लाकी र भूपदेव शाह, सहमहामन्त्री विपिनकुमार आचार्य, कोषाध्यक्ष लिमा अधिकारी, सहकोषाध्यक्ष बसुमाया तामाङ, प्रवक्ता मनिष भ्वा, सचिवालय सदस्य विराजभक्त श्रेष्ठ र दीपकराज बोहरा रहनुभएको छ । यसैगरी, समितिमा गणेश पराजुली, करानमन्त्री सोविता गौतम, परराष्ट्रमन्त्री शिशिर खनाल, हरि ढकाल, सरिता ज्वलरी र सागर ढकाल हुनुहुन्छ । समितिको पूर्णताका लागि पार्टीका सबै केन्द्रीय सदस्य र सातै प्रदेशका प्रदेश सभापतिलाई पनि मूल आयोजक समितिमा समेटिएको महामन्त्री बुर्लाकीले बताउनुभयो । रासस

भाखा नाघेको कर्जा बुझाउने बारे कृषि विकास बैंक लि शाखा कार्यालय सबैलाको ११ दिने सुचना

सूचना प्रकाशित मिति : २०८३/०२/१९ यस बैंकको तपसिलका कार्यालयहरूबाट तपसिल बमोजिमका व्यक्ति/फर्म/कम्पनीहरूले निम्न उद्देश्यका लागि विभिन्न मितिमा कर्जा लिई हालसम्म कर्जा नबुझाई भाखा नाघी निम्न लेखिए बमोजिम अनुसारको रकम बुझाउने सम्बन्धमा सम्बन्धित कार्यालयले वाग्व्यार ताकेता गर्दा पनि आलटाल गरी बुझाउनु पर्ने कर्जाको साँवा, ब्याज तथा बैकले पाउनुपर्ने अन्य रकम समेत नबुझाएको हुँदा यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले २१ दिनभित्र सम्बन्धित कार्यालयमा बुझाउनका लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ । उल्लेखित मिति भित्र पनि रकम दाखिला हुन नआएमा बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन २०७३, कृषि विकास बैंक लि. को कर्जा असुली कार्यविधि तथा प्रचलित ऐन नियम बमोजिम कर्जा लिदा लेखिदिएको धितो लिलाम बिक्री वा अन्य व्यवस्था गरी बैकको सम्पुर्ण लेना रकम असुल उपर गरिने ब्यहोरा समेत जानकारी गराउदछौं । साथै तपसिल बमोजिमका व्यक्ति/फर्म/कम्पनीहरूलाई बैंकबाट कर्जा लिन मन्जुरीनामा दिने व्यक्तिहरूलाई समेत यसै सूचनाद्वारा कर्जा बुझाउन जानकारी गराइएको छ ।

क्र.स.	कर्जा ग्राहकको नाम	ठेगाना	पिता/पतिको नाम	बाजे/ससुरा	मिसिल न.	कर्जाको उद्देश्य	साँवा रकम बाँकी	२०८२/१२/०१ सम्मको ब्याज	जम्मा तिर्नुपर्ने रकम	ग्रहक नं	मोबाईल न.
१	सुनिल विजय भण्डार/प्रो सरोज कुमार साह	धनुषाधाम ०३	चन्द्रेश्वर साह तेली	गजधर साह	२३७०३	व्यापार	८०६९२३	२४५५९	८०६९७४	९८७४९९	९८०९६२५७६
२	जय किशान मत्सय पशुपक्षी तथा कृषि फर्म /प्रो हरिशंकर राय	सवैला ०९	रामशरण राय	चौधरी राय	२४२७४	सहूलियत कर्जा	५९८४९३९	९३७९६८	६९२२९०७	९९८४९७७	९८९२०२३६०२
३	सोमिन्द्र यादव	भुतही पटेवा ०१	शितल यादव	मकुन यादव	२४४६९	सरल कृषि कर्जा	१२०००००	४९९०२	१२४९९०२	१५८०५८	९८०७६६९४९८
४	धनराज जेनरल स्टोर्स/प्रो रामभगत राय	धनुषाधाम ०२	बासुदेव राय अमात	महादेव राय अमात	२४९४३	व्यापार	७५४०००	४९७०९	७६९७०९	९८३९२९	९८२८०९४७१०
५	पुरुषोत्तम दास यादव	कजरा रमौल ०७	मकुसुद यादव	रामसोभित यादव	२३९४०	सरल कृषि कर्जा	९९४०००	३०६०२	१०२५६०२	९८७५४	९८०९३०६६८२
६	विजय कोल्ड स्टोर/प्रो विजय कुमार नायक	सवैला ०२	श्री कृष्ण चन्द्र नायक	अवधी नायक	२३९७७	व्यापार	९३९४९७	५३८०२	९९३२९९	१५६४०३३	९८९७६९४४४
७	क्षितिज कोल्ड स्टोर/प्रो मोहित कुमार साह	पचेवा ०५	रामवृक्ष साह	शिवनन्दन साह	२४०४०	व्यापार	१७९९९९६	५४६८७	१८५९९६३	१७७९२९९	९८२२०४२४२०
८	विनित किराना स्टोर्स/प्रो जगदिश महासेठ	वरमभिया ०८	वैजनाथ महासेठ	उचित महासेठ	२३२६९	व्यापार	१९७६२७३	६०५९२	२०३६६६५	९८७३०९	९८९७८२२४३७
९	रामविलास यादव	सवैला ०४	कूसिया यादव	मखन यादव	२४०८४	सरल कृषि कर्जा	७०००००	१९४९०	७९४९०	९८२६३५९	

नेप्से परिसूचक २६ अङ्कले घट्यो

काठमाण्डु । धितोपत्र बजारमा शेयर कारोबार मापक नेप्से परिसूचक आज २६ दशमलव ७२ अङ्कले घटेको छ । नेपाल स्टक एक्सचेन्जका अनुसार नेप्से परिसूचक २६ दशमलव ७२ अङ्कले ओरालो लागेर दुई हजार ७५५ दशमलव ३७ मा सिमित भएको हो ।

मापन गर्ने सेन्सेटिभ परिसूचक चार दशमलव ७८ अङ्कले ओरालो लागेर ४७० दशमलव ७२ मा सिमित भएको छ । बजेट सार्वजनिक भएपछि खुलेको बजार चलायमान बनूँका साथ सकारात्मक संदेश प्रवाह गर्ने अपेक्षा गरिए पनि नेप्से आज शून्य दशमलव ९६ प्रतिशतले घटेको हो । तीन सय ४९ कम्पनीको एक करोड ३३ लाख ८३ हजार ८१६ किता शेयर रु पाँच अर्ब ६१ करोड ४३ लाख ७४ हजार ९२८ मूल्यामा किनबेच

भएको छ । कारोबारका आधारमा आँखु खोला जलविद्युत कम्पनी शीर्ष स्थानमा छ । नेपाल पुनरबीमा कम्पनी, हिमालयन रिडिन्स्योरेन्स, रिडी पावर कम्पनी र नेशनल हाइड्रोपावर कम्पनी शीर्ष स्थानमा रहेका छन् । नेप्सेका अनुसार नेपाल पुनरबीमा कम्पनी, कालिञ्चोक हाइड्रोपावर, सिटिजन बैंकको

डिभेन्चर, सेन्ट्रल फाइनान्स र सिभिल बैंकको डिभेन्चरका लगानीकर्ताले आज कमाएका छन् । त्यस्तै, बुद्ध हाइड्रोपावर, क्रेट माइक्रोलाइफ इन्स्योरेन्स, विशाल बजार कम्पनी, एनआइबिएल समुद्रि फण्ड दोस्रो र नेपाल रिपब्लिक मिडियाका लगानीकर्ताले आज सर्वाधिक गुमाएका छन् ।

कुल १३ उपसमूहमध्ये आज दुई उपसमूहको शेयर मूल्य मात्रै वृद्धि भएको छ भने ११ उपसमूहका घटेका छन् । रासस

आगामी वर्ष १६ खर्ब राजस्व संकलन गर्ने सरकारको लक्ष्य

काठमाण्डु । अर्थमन्त्री स्वर्णिम वाग्लेले आगामी आर्थिक वर्षको बजेट कार्यान्वयन हुँदा ७४ खर्ब ५८ अर्बको कुल ग्राहस्थ उत्पादन पुग्ने प्रक्षेपण गरिएको बताउनुभएको छ । नेपाल आर्थिक पत्रकार संघले बजेटपछिको अन्तरक्रिया कार्यक्रममा अर्थमन्त्री वाग्लेले पाँच वर्षको समयविधिमा ६६ ट्रिलियन १६ करोड १६ लाख १६ हजार १६६ अर्ब ६१ करोड ४३ लाख ७४ हजार ९२८ मूल्यामा किनबेच

उहाँले प्रक्षेपित कुल ग्राहस्थ उत्पादन ७४ खर्बका आधारमा सात प्रतिशतको आर्थिक वृद्धि कायम गर्न सकिने विचार व्यक्त

गर्नुभयो । कुल ग्राहस्थ उत्पादनको तुलनामा ऋण ४३ प्रतिशत बढी धेरै नहुने बताउँदै अर्थमन्त्री वाग्लेले आगामी वर्षको बजेटमा पुराना कार्यक्रमको दायित्व रहेको त्यसलाई सरकारले निरन्तरता दिने जानकारी दिनुभयो ।

अर्थमन्त्री वाग्लेले विद्युत्मा लगाइएको मूल्य अभिवृद्धि कर (भ्याट)बाट सरकार पछाडि नहर्ने बताउँदै अन्तिम उपभोक्तालाई मारमा नपर्ने गरी विभिन्न विकल्पमा छलफल भइरहेको जानकारी दिनुभयो ।

मन्त्री वाग्लेले आयमा आधारित करभन्दा उपभोगमा आधारित कर प्रभावकारी हुने

तथा उपलब्धि हासिल गर्न सकिने भएकाले त्यसतर्फ कार्यक्रम अगाडि बढाइएको प्रस्ट पार्नुभयो । नेपाल राष्ट्र बैंकको कार्यकारी निर्देशक गुरु पौडेलले वैदेशिक मुद्रा सञ्चितको आधार विप्रेषण रहेको बताउँदै यसलाई दिगो बनाउन स्वदेशी वस्तु उत्पादन तथा निर्यातमा जोड दिनुभयो ।

नेपाल चेम्बर अफ कमर्सका अध्यक्ष कमलेश अग्रवाल, नेपाल उद्योग परिसङ्घका अध्यक्ष वीरेन्द्र पाण्डे, नेपाल उद्योग वाणिज्य महासङ्घका उपाध्यक्ष नरेशलाल श्रेष्ठ र सङ्घका अध्यक्ष मेनुका कार्कीले बजेटको स्वागत गर्दै त्यसको सफल कार्यान्वयनमा जोड दिनुभयो । रासस

अनुदानको मल बिक्री गरिँदै

विराटनगर । कोशी प्रदेशमा किसानलाई अनुदानको मल बिक्री गर्न 'रासायनिक मल अनुदान निर्देशिका २०८२' लागू गरिने भएको छ । पालिका उपाध्यक्ष, कृषि विकास अधिकृत र प्रशासकीय अधिकृतसहितको समितिले निर्णय गरेर रासायनिक मल वितरण गर्न लागिएको कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेडका प्रमुख कमल पोखरेलले बताउनुभयो ।

कोशी प्रदेशको १४ जिल्ला र मधेश प्रदेशका सिरहा र सप्तरी जिल्लामा मौज्जातका रूपमा रहेको

डिएपी, युरिया, पोटास र कृषि चुन गरी कुल १५ हजार ९२१ मेट्रिक टन बिक्री गर्न लागिएको हो । जसमा डिएपी एक हजार ८२९ मेट्रिक टन, युरिया १० हजार ८४२ मेट्रिक टन, पोटास तीन हजार ९१ मेट्रिक टन र कृषि चुन १५९ मेट्रिक टन रहेको छ । वितरण गरिने डिएपी ५० केजी १एक बोराको रु दुई हजार २००, युरिया ५० केजीको रु ७५०, पोटास ५० केजीको एक रु एक हजार ६०० र कृषि चुन ५० केजीको रु ४३० कायम गरि बिक्री गरिने भएको छ । रासस

धितोमा रहेको चल/अचल सम्पत्ति लिलाम बिक्री सम्बन्धी गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र आह्वानको ७ दिने सूचना

प्रकाशित मिति : २०८३/०२/१९ गतेको जनकपुर टुडे राष्ट्रिय दैनिक यस विकास बैंकको तपसिलमा उल्लिखित शाखा कार्यालयहरूबाट तपसिलमा उल्लिखित ऋणीहरूले लिनु भएको ऋण कर्जा वापत बैकलाई समय समयमा लिनु बुझाउनु पर्ने साँबा, ब्याज, थप ब्याज, आदि नतिरी नबुझाई कर्जाको शर्त बन्दै उल्लिखित गर्नु भएकोले ऋण कर्जा लगायतको बैकको लेना रकम तिन बुझाउनको लागि पटक पटक मौखिक, लिखित एवं विभिन्न लिखित साबन्जिक सूचना प्रकाशित गरी कर्जा चुक्ता गर्न अनुरोध गर्दा समेत कर्जा नबुझाई बैकको अनुरोधलाई बेवास्ता गर्नु भएको हुँदा ऋण कर्जाको धितो सुरक्षणमा रहेको तपसिलमा उल्लिखित चल/अचल सम्पत्ति, जहाँ जे जस्तो अवस्थामा छ, सोही अवस्थामा बैक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३ तथा बैकको नियमानुसार गोप्य शिलबन्दी बोलपत्रद्वारा लिलाम बिक्री गरी बैकको लेना रकम असुल उपर गर्नुपर्ने अवस्था आएकोले गोप्य शिलबन्दी बोलपत्र आह्वान गरिएको छ । धितोमा रहेको तपसिलको सम्पत्ति सकार गरी लिन इच्छुक व्यक्ति वा संघ संस्थाहरूले बैकको सम्बन्धित शाखा कार्यालयबाट प्राप्त हुने बोलपत्र फारम रिभर्तपूर्वक भरी यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ७ (सात) दिनभित्र सम्बन्धित शाखा कार्यालयमा बुझाउनु सन्तुहन्छ । बोलपत्र सम्बन्धी असुल शर्तहरू बोलपत्र फारममा उल्लेख गरिएको छ । सो शर्तहरू यसै सूचनाको अभिन्न अङ्गको रूपमा लागू हुनेछन् । बोलपत्र दर्ता गर्ने अन्तिम दिन र/वा बोलपत्र खोल्ने दिन कुनै सार्वजनिक बिदा परेमा सो लगत्तै बैक खुलेको दिन बोलपत्र दर्ता गर्न सकिने र/वा बोलपत्र खोल्ने छ । उल्लिखित समयबधि भित्रमा कर्जा चुक्ता गर्नु गराउनु हुन ऋणी लगायत सम्बन्धित पक्षहरूलाई अनुरोध गर्दछौं । अन्यथा उल्लेखित धितो सम्पत्ति लिलाम बिक्री गरी वा बैक आफैले सकार गर्दा समेत साविकमा बैकबाट भएको मुल्याङ्कन भन्दा कम मूल्यमा लिलाम बिक्री भएमा वा बैक आफैले सकार गरि लिएमा पछि मेरो सम्पत्तिको उचित मूल्य प्राप्त नभई कम मूल्यमा लिलाम बिक्री भयो वा बैक आफैले सकार गरि लिएयो भनि कति कतै कुनै उज्वर बाजार गर्न पाउनु हुने छैन । उक्त सम्पत्ति लिलाम बिक्री गर्दा वा पुनर्मुल्याङ्कन गरी बैक आफैले सकार गर्दा समेत बैकको सम्पूर्ण लेना रकम असुल उपर नभएमा बैक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०७३, बैक तथा वित्तीय संस्थाको ऋण असुली ऐन, २०४८, अन्य प्रचलित ऐन कानून तथा बैकको नियमानुसार असुल उपर हुन बाँकी बक्यौता कर्जा रकम असुल उपरका लागि ऋण असुली न्यायाधिकरणमा मुद्दा दायर गरी ऋणी तथा सम्बन्धित पक्षहरूको अन्य चल अचल जाचजाबे श्री सम्पत्तिबाट समेत बाँकी लेना रकम असुल उपर गरिने हुँदा यथाशक्ति सम्बन्धीत कर्जा चुक्ता गरी गराई धितो सम्पत्ति फिर्ता लिन हुन ऋणी, धितो धनी तथा सम्बन्धित सबैलाई यसै सूचनाद्वारा पुनः अनुरोध गरिन्छ ।

बोलपत्र दर्ता गर्ने अन्तिम मिति : २०८३/०२/२५ गते/स्थान : शाखा कार्यालय गोलबजार, सिरहा २०८३/०२/२५ गते, बुधबार दिनेको ३ बजे

२०८३/०२/२५ गते/स्थान : शाखा कार्यालय गोलबजार, सिरहा २०८३/०२/२५ गते, बुधबार दिनेको ३ बजे

क्र.सं.	शाखा कार्यालय : गोलबजार, सिरहा	ऋणीको नाम, ठेगाना
१.	नाम : लामा रिजिस्ट्रेशन हाउस नेपाल सरकार, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, उद्योग, वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय, धरौलु तथा साना उद्योग कार्यालय, लहान, सिरहा दर्ता नं. १३३९८/२०७९/०७८, दर्ता मिति : २०७९/०९/२२, पान नं. ६०७९९६३३, दर्ता मिति : २०७९/०९/२२ ठेगाना : सिरहा जिल्ला, गोलबजार न.पा. वडा नं. २, प्रोप्राइटर : अरुण कुमार लामा	ऋणीको नाम, ठेगाना

जमानतकर्ताको विवरण	
१. नाम : अरुण कुमार लामा ना.प्र.नं. १११०४४/२०२६७, जि.प्र.का. सिरहा जारी मिति : २०६८/१२/२८ बाबुको नाम : श्याम लाल तामाङ बाजेको नाम : हर्क बहादुर तामाङ ठेगाना : सिरहा जिल्ला, लालपुर गा.पा. वडा नं. ५ हाल : सिरहा जिल्ला, गोलबजार न.पा. वडा नं. २	२. नाम : गंगा मगर ना.प्र.नं. १५-०१-७२-०२३१०, जि.प्र.का. सिरहा जारी मिति : २०७२/०४/०६ पतिको नाम : अरुण कुमार लामा ससुराको नाम : श्याम लाल तामाङ ठेगाना : सिरहा जिल्ला, गोलबजार न.पा. वडा नं. २

धितोको विवरण	
३. नाम : श्याम लाल तामाङ ना.प्र.नं. १२५५, जि.प्र.का. सिरहा जारी मिति : २०४४/०९/२६ बाबुको नाम : हर्क बहादुर तामाङ बाजेको नाम : आईत मान तामाङ ठेगाना : सिरहा जिल्ला, लालपुर गा.पा. वडा नं. ५ हाल : सिरहा जिल्ला, गोलबजार न.पा. वडा नं. २	४. नाम : जितन माया कुमारी ना.प्र.नं. ९८६५४१०८, जि.प्र.का. धनुषा जारी मिति : २०४४/०९/०४ पतिको नाम : श्याम लाल तामाङ ससुराको नाम : हर्क बहादुर तामाङ ठेगाना : धनुषा जिल्ला, उमाप्रेमपुर वडा नं. २ हाल : सिरहा जिल्ला, गोलबजार न.पा. वडा नं. २

धितोको विवरण	
श्याम लाल तामाङको नाममा मालपोत कार्यालय लहान, सिरहामा दर्ता श्रेता कायम रहेको सिरहा जिल्ला, लालपुर वडा नं. १ स्थित किता नं. ३८७ को क्षेत्रफल ०-३-५-० (विघा) को धरजग्गा तथा सो ले चर्चेको सम्पूर्ण विगलगापात समेत ।	

ऋणीको नाम, ठेगाना	
२. नाम : बनिष्का बोइलर पौडेल फार्म नेपाल सरकार, उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, उद्योग, वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय, धरौलु तथा साना उद्योग कार्यालय, लहान, सिरहा दर्ता नं. १०७९/०७८/०७९, दर्ता मिति : २०७६/११/१९, पान नं. ६१०६२४३३४, दर्ता मिति : २०७६/०९/२५ ठेगाना : सिरहा जिल्ला, मिर्चैया न.पा. वडा नं. ९, प्रोप्राइटर : सन्तुषी देवी	ऋणीको नाम, ठेगाना

जमानतकर्ताको विवरण	
१. नाम : भरत यादव ना.प्र.नं. १५३२, जि.प्र.का. सिरहा जारी मिति : २०४८/१२/१९ बाबुको नाम : राम बहादुर यादव बाजेको नाम : मातवर यादव ठेगाना : सिरहा जिल्ला, लवाडीगोठ वडा नं. ८ हाल : सिरहा जिल्ला, मिर्चैया न.पा. वडा नं. ९	२. नाम : सन्तुषी देवी ना.प्र.नं. २३३२, जि.प्र.का. सिरहा जारी मिति : २०४६/०४/१३ पतिको नाम : भरत यादव ससुराको नाम : राम बहादुर यादव ठेगाना : सिरहा जिल्ला, लवाडीगोठ वडा नं. ८ हाल : सिरहा जिल्ला, मिर्चैया न.पा. वडा नं. ९

जमानतकर्ताको विवरण	
३. नाम : जितन कुमार यादव ना.प्र.नं. १५-०१-६९-०४६९७, जि.प्र.का. सिरहा जारी मिति : २०६९/१२/०५ बाबुको नाम : भरत यादव बाजेको नाम : राम बहादुर यादव ठेगाना : सिरहा जिल्ला, लवाडीगोठ वडा नं. ८ हाल : सिरहा जिल्ला, मिर्चैया न.पा. वडा नं. ९	४. नाम : विपिन यादव ना.प्र.नं. १५०६७७-५४-५, जि.प्र.का. सिरहा जारी मिति : २०६३/१०/१० बाबुको नाम : भरत यादव बाजेको नाम : राम बहादुर यादव ठेगाना : सिरहा जिल्ला, लवाडीगोठ वडा नं. ८ हाल : सिरहा जिल्ला, मिर्चैया न.पा. वडा नं. ९

धितोको विवरण	
५. नाम : राम उदवार यादव ना.प्र.नं. १५-०१-७२-०२९६४, जि.प्र.का. सिरहा, जारी मिति : २०७२/०४/३१ बाबुको नाम : भरत यादव, बाजेको नाम : राम बहादुर यादव ठेगाना : सिरहा जिल्ला, लवाडीगोठ वडा नं. ८, हाल : सिरहा जिल्ला, मिर्चैया न.पा. वडा नं. ९	भरत यादवको नाममा मालपोत कार्यालय सिरहामा दर्ता श्रेता कायम रहेको सिरहा जिल्ला, फुलबरीया वडा नं. १ घ स्थित किता नं. ३ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-७-१३-० (वि.क.धु.क.) भएको जग्गा तथा सो ले चर्चेको सम्पूर्ण विगलगापात समेत ।

ऋणीको नाम, ठेगाना	
३. नाम : प्रिन्स सल्यासर्ष प्रदेश सरकार, उद्योग, वाणिज्य तथा उपभोक्ता हित संरक्षण निर्देशनालय, धरौलु तथा साना उद्योग कार्यालय लहान, सिरहा प्रा.फ.र.नं. ६४७२/०७३/७४, दर्ता मिति : २०७३/१२/२१, पान नं. ६०६०१९७१०, दर्ता मिति : २०७३/१२/२१ ठेगाना : सिरहा जिल्ला, लहान न.पा. वडा नं. १२, प्रोप्राइटर : श्याम कुमारी साह	ऋणीको नाम, ठेगाना

जमानतकर्ताको विवरण	
१. नाम : श्याम कुमारी साह ना.प्र.नं. १०८/२५३, जि.प्र.का. सिरहा जारी मिति : २०४६/०३/१० पतिको नाम : विपिन कुमार साह ससुराको नाम : राम कुपाल साह ठेगाना : सिरहा जिल्ला, पडरिया वडा नं. ७ हाल : सिरहा जिल्ला, लहान न.पा. वडा नं. १२	२. नाम : विपिन कुमार साह ना.प्र.नं. ४४८८/१९३, जि.प्र.का. सिरहा जारी मिति : २०४७/१२/१३ बाबुको नाम : राम कुपाल साह बाजेको नाम : मुनुर साह ठेगाना : सिरहा जिल्ला, पडरिया वडा नं. ७ हाल : सिरहा जिल्ला, लहान न.पा. वडा नं. १२

धितोको विवरण	
१. श्याम कुमारी साहको नाममा मालपोत कार्यालय लहान, सिरहामा दर्ता श्रेता कायम रहेको सिरहा जिल्ला, सिसवनी वडा नं. २ क स्थित किता नं. १५४० र १५३८ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-१-०-० र ०-२-३-५-० (वि.क.धु.क.) भएको जग्गा तथा सो ले चर्चेको सम्पूर्ण विगलगापात समेत ।	२. विपिन कुमार साहको नाममा मालपोत कार्यालय लहान, सिरहामा दर्ता श्रेता कायम रहेको सिरहा जिल्ला, बस्तीपुर वडा नं. ५ क स्थित किता नं. १०२ को क्षेत्रफल ०-२-०-० (वि.क.धु.क.) भएको जग्गा तथा सो ले चर्चेको सम्पूर्ण विगलगापात समेत ।

धितोको विवरण	
१. श्याम कुमारी साहको नाममा मालपोत कार्यालय लहान, सिरहामा दर्ता श्रेता कायम रहेको सिरहा जिल्ला, सिसवनी वडा नं. २ क स्थित किता नं. १५४० र १५३८ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-१-०-० र ०-२-३-५-० (वि.क.धु.क.) भएको जग्गा तथा सो ले चर्चेको सम्पूर्ण विगलगापात समेत ।	२. विपिन कुमार साहको नाममा मालपोत कार्यालय लहान, सिरहामा दर्ता श्रेता कायम रहेको सिरहा जिल्ला, बस्तीपुर वडा नं. ५ क स्थित किता नं. १०२ को क्षेत्रफल ०-२-०-० (वि.क.धु.क.) भएको जग्गा तथा सो ले चर्चेको सम्पूर्ण विगलगापात समेत ।

ज्योति विकास बैंक लि.	
ज्योति विकास बैंक लि. JYOTI BIKASH BANK LTD. More than a Bank नेपाल राष्ट्र बैंकबाट "ब" वर्गको इजाजतप्राप्त वित्तीय संस्था	केन्द्रीय कार्यालय : का.म.न.पा. वडा नं. ०१, कमलपोखरी, काठमाडौं, नेपाल फोन नं. ०१-५९७०३०६-१२ शाखा कार्यालय : गोलबजार, सिरहा, फोन नं. ०३३-४०२४२ Website: www.jyoti.com.np, Email: info@jyoti.com.np

चियाबारीको हरियालीमा फर्किँदै ल्वाडको पर्यटन

कास्की । डाँडाभरि फैलिएको हरियो चियाबारी, पृष्ठभूमिमा टल्करहेका अन्नपूर्ण र माछापुच्छ्रे हिमाल, वरिपरि छरिएका परम्परागत गुरुङ बस्ती र शान्त ग्रामीण परिवेश । यी सबै दृश्य एकै ठाउँमा देख्न पाइन्छ कास्कीको ल्वाड गाउँमा ।

पछिल्ला वर्षहरूमा यही चियाबारी ल्वाडको पहिचान मात्र होइन, पर्यटन विकासको मुख्य आधार बनेको छ ।

पोखरा महानगरपालिका-२५ हेम्जाबाट खानेपानी, भेडाबारी र खोलामुख हुँदै ल्वाड गाउँ पुग्न सकिन्छ । पदयात्रा गर्नेहरूका लागि मर्दी खोलाको किनारैकिनार वनपाखा र भिर हुँदै करिब चार घण्टाको रमणीय यात्रा तय गर्न सकिन्छ ।

गाउँको माथिल्लो भागमा फैलिएको करिब एक हजार २०० रोपनी क्षेत्रफलको चियाखेतीले यहाँ पुग्ने जो-कोहीलाई पहिलो नजरमै आकर्षित गर्छ । हरियाली चियाका बोटेबीचबाट देखिने हिमाली दृश्य र प्राकृतिक शान्त वातावरणले आगन्तुकलाई लामो समयसम्म त्यही रमाउन बाध्य बनाउँछ ।

स्थानीयवासीका अनुसार ल्वाडको चियाबारीले पूर्वी नेपालको इलाकाको भन्नेको दिन्छ । तर, यहाँको चियाबारी केही विशेष पनि छ । ल्वाडमा चियाबारीसँगै अन्नपूर्ण र माछापुच्छ्रे हिमालको दृश्य पनि एकैसाथ अवलोकन गर्न सकिन्छ । यही विशेषताले ल्वाडलाई अन्य ग्रामीण पर्यटन गन्तव्यभन्दा फरक पहिचान दिएको छ ।

यहाँ उत्पादन हुने चिया विदेशसम्म निर्यात हुँदै आएको छ । चियाखेतीले स्थानीयलाई

रोजगारी र आमदानीको स्रोत प्रदान गरेको छ भने पर्यटकका लागि नयाँ आकर्षण थपेको छ । विशेषगरी युवापुस्ताले सामाजिक सञ्जालमा चियाबारीका तस्वीर र भिडियो सार्वजनिक गर्न थालेपछि ल्वाडको लोकप्रियता अफ बढेको स्थानीयवासी बताउँछन् ।

ल्वाडको पर्यटन केवल चियाबारीमा सीमित छैन । गाउँमा पुग्ने पर्यटकले गुरुङ समुदायको संस्कृति, परम्परा र जीवनशैलीलाई नजिकबाट अनुभव गर्न पाउँछन् । परम्परागत घर, स्थानीय वेशभूषा, सांस्कृतिक प्रस्तुति र आत्मीय आतिथ्यले यहाँको बसाइलाई थप स्मरणीय बनाउने गरेको छ ।

गाउँमा सञ्चालन भइरहेको घरबास (होमस्टे) कार्यक्रमले पनि पर्यटन प्रवर्द्धनमा महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको छ । विसं २०६७ मा सात घरबाट सुरु भएको घरबास सेवा अहिले २६ घरमा विस्तार भइसकेको छ । एकै रातमा करिब ४०० पाहुनालाई बसोबास

गाराउन सक्ने क्षमता रहेको घरबासमा पर्यटकीय याममा दैनिक ६०० जनासम्म पर्यटक बस्ने गरेको घरबास सञ्चालक सदस्य देवराज गुरुङले बताउनुभयो ।

“यहाँ मुख्य रूपमा आन्तरिक पर्यटक आउने गर्छन् । पोखरा, तनहुँ, स्याङ्जा, बागलुङलागायत जिल्लाबाट पर्यटकको आवागमन बढी हुन्छ,” उहाँले भन्नुभयो, “कोभिड-१९ पछि विदेशी पर्यटकको संख्या केही घटे पनि पोखराबाट नजिकको दूरीमा रहेकाले जुनसुकै मौसममा घुम्न आउनेको कमी छैन ।”

घरबासमा बस्ने पर्यटकलाई स्थानीय जीवनशैलीसँग घुलमिल हुने अवसर प्रदान गरिन्छ । इच्छुक पाहुनालाई करेसाबारीमा लगेर खेतीपाती गर्न तरिका सिकाइन्छ भने स्थानीय परिकार बनाउने विधि देखाइन्छ । यसले पर्यटकलाई ग्रामीण जीवनको वास्तविक अनुभव दिलाउने गरेको छ ।

ल्वाडको भान्सामा पनि स्थानीय

उत्पादनलाई प्राथमिकता दिइन्छ । गाउँमै उत्पादन हुने मकै, कोदो, जौ, गहुँ र तरकारीबाट तयार गरिएका परिकार यहाँको विशेषता हुन् । बर्खायामामा निजो र टुसाका परिकारले विशेष स्वाद थप्छन् ।

प्राकृतिक सौन्दर्यका कारण ल्वाड चलचित्रकर्मीहरूको पनि रोजाइमा परेको छ । नेपाली चलचित्र 'प्रसाद-२' र 'हुँदै नाम्बरी' लगायत चलचित्रको छायाङ्कन यहाँ भइसकेको छ । चलचित्रमार्फत गाउँको सुन्दरता राष्ट्रियस्तरमा थप प्रचार भएको स्थानीयवासीको भनाइ छ ।

विदेशी रोजगारीका लागि गाउँ छोडेका केही युवाहरू अहिले फर्किर पर्यटन व्यवसायमा संलग्न हुन थालेका छन् । घरबास, चियाखेती, कृषि तथा पर्यटनसँग सम्बन्धित अन्य गतिविधिबाट गाउँमै रोजगारीका अवसर सिर्जना हुन थालेपछि युवाहरूमा नयाँ आशा जागेको छ ।

स्थानीयवासीका अनुसार स्तरीय सडक, पदमार्ग, खानेपानी, होटल तथा अन्य पर्यटन पूर्वाधारको थप विकास गर्न सके ल्वाडले अन्तर्राष्ट्रिय स्तरको ग्रामीण पर्यटन गन्तव्यका रूपमा अफ सशक्त पहिचान बनाउन सक्छ ।

हरियाली चियाबारी, हिमालको अनुपम दृश्य, गुरुङ संस्कृतिको जीवन्तता र आत्मीय आतिथ्यको सञ्जमले ल्वाड गाउँलाई गण्डकी प्रदेशकै महत्त्वपूर्ण ग्रामीण पर्यटन गन्तव्यका रूपमा स्थापित गराएको छ । प्रकृतिको काखमा बसेर ग्रामीण नेपालको मौलिक स्वाद लिन चाहन्छहरूका लागि ल्वाड आज एक अविस्मरणीय गन्तव्य बनेको छ । रासस

भापा इनर्जी प्लान्टमा आगलागी, छ करोड बराबरको क्षति

भापा । शिवसताक्षी नगरपालिका-४ फुलचोकस्थित 'भापा इनर्जी प्लान्ट' मा आगलागी हुँदा करिब रु छ करोड बराबरको क्षति भएको प्रहरीले जनाएको छ ।

जिल्ला प्रहरी कार्यालय भापाका प्रवक्ता खगेन्द्रबहादुर खड्काका अनुसार आज दिउँसो २:१० बजेको समयमा प्लान्टमा सार्वजनिक आगोका कारण त्यहाँ रहेका विभिन्न मेसिनरी सामानहरू जलेर नष्ट भएका छन् । सो इनर्जी प्लान्ट शिवसताक्षी नगरपालिका-९ दुधे बस्ने ५० वर्षीय लालप्रसाद साँवाको स्वामित्वमा रहेको छ ।

प्रहरी टोली, शिवसताक्षी नगरपालिका र कमल गाउँपालिकाको दमकल तथा स्थानीय बासिन्दाहरूको संयुक्त प्रयासमा आगो पूर्णरूपमा नियन्त्रणमा लिइसकेको उहाँले जानकारी दिनुभयो । आगलागी भएको स्थान इलाका प्रहरी कार्यालय शिवगञ्जबाट करिब पाँच किलोमिटर पश्चिम-दक्षिणमा पर्दछ । आगलागीको कारणबारे थप अनुसन्धान भइरहेको प्रहरीले जनाएको छ । रासस

हिमालयन बैंक लिमिटेडको ऋणीलाई ऋण कर्जा चुक्ता भुक्तान गर्न आउने बारेको ३५ दिने सार्वजनिक सूचना

तपसिलमा उल्लिखित ऋणीहरूले यस बैकबाट लिएको ऋणकर्जाको समय समयमा लिनु बुझाउनु पर्ने साँबा, ब्याज आदि नतिरी नबुझाई ऋणकर्जा सम्बन्धी शर्त बन्दै उल्लिखित गर्नु भएकोले ऋण कर्जा लगायतको बैकको लेना रकम तिन बुझाउनको लागि पटक पटक मौखिक, लिखित एवं विभिन्न लिखित साबन्जिक सूचना प्रकाशित गरी कर्जा चुक्ता गर्न अनुरोध गर्दा समेत कर्जा नबुझाई बैकको अनुरोधलाई बेवास्ता गर्नु भएको हुँदा ऋण कर्जाको धितो सुरक्षणमा रहेको तपसिलमा उल्लिखित चल/अचल सम्पत्ति, जहाँ जे ज

उत्खन्न तत्काल रोक्नुपर्ने माग

दुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । चुरे क्षेत्रको संरक्षण तथा व्यवस्थापनका लागि सरकारको ध्यानकर्षण गराउँदै चुरे क्षेत्रको विनाशले तराई-मधेशमा पानीको संकट, बाढी, कटान तथा मरुभूमिकरणको जोखिम बढेकाले तत्काल उत्खन्न रोक्नुपर्ने माग गरेको छ ।

प्रभावित भएको निष्कर्ष निकालिएको अभियानकर्ताहरूले बताएका छन् । सो ध्यानकर्षण पत्रमा खुलेलाई तराई-मधेशको 'जीवनरेखा'का रूपमा व्याख्या गरिएको छ । चुरे क्षेत्रले भू-जल पुर्नर्भरण, खानेपानी, सिंचाइ तथा कृषि उत्पादनमा महत्वपूर्ण योगदान पुर्याउने उल्लेख गर्दै यसको संरक्षण नगरे तराईमा पानीको अभाव भन्नु गम्भीर बने चेतवनी समेत दिइएको छ ।

अभियानकर्ताहरूले चुरे वातावरणीय संरक्षण क्षेत्रलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न चुरे संरक्षण गुरुयोजना स्वीकृत गर्नुपर्ने, चुरे-तराई अन्तरसम्बन्धलाई आधार बनाएर संरक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गर्नुपर्ने तथा चुरे क्षेत्रमा व्यापक पोखरी निर्माण गरी पानी संरक्षण गर्नुपर्ने माग गरेका छन् ।

त्यसैगरी चुरे क्षेत्रमा हुने वन विनाश, डढेलो, चरिचलन, अवैध रूख कटानी तथा जथाभावी सडक निर्माण रोक्न, सञ्चालनमा रहेका क्रसर उद्योगलाई कडाइका साथ नियमन गर्न र व्यावसायिक उत्खननलाई स्थायी रूपमा बन्द गर्न पनि सरकारसँग आग्रह गरिएको छ । अभियानले आफ्ना मागप्रति सरकार गम्भीर नभए थप सशक्त आन्दोलन र खबरदारीका कार्यक्रम सञ्चालन गरिने चेतवनी समेत ध्यानकर्षण पत्रमा उल्लेख गरिएको छ ।

सडक दुर्घटना नियन्त्रणका व्यावहारिक कार्यक्रम आवश्यक

दुडे समाचारदाता

जनकपुरधाम । देशमा सडक दुर्घटना अझै पनि गम्भीर सार्वजनिक चुनौतीका रूपमा कायम रहेको तथ्यांकले देखाएको छ ।

पछिल्लो अर्धदशक देशभर २५ हजार ८११ वटा सवारी दुर्घटना हुँदा २ हजार २७५ जनाले ज्यान गुमाएका छन् भने ४० हजार ९६० जना घाइते भएका छन् । औसतमा दैनिक ७.५ जनाको मृत्यु र १३७ जना घाइते हुने गरेको तथ्यांक सार्वजनिक गरिएको छ ।

नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय, कार्य विभागअन्तर्गतको राजमार्ग सुरक्षा तथा ट्राफिक व्यवस्थापन महाशाखाले नेपाल प्रहरी राजमार्ग सुरक्षा तथा ट्राफिक व्यवस्थापन कार्यालय पथलैया, बाराको सहकार्यमा आयोजना गरेको 'ट्राफिक व्यवस्थापन समीक्षा गोष्ठी' मा सहभागी वक्ताहरूले सरोकारवालाहरूले सडक सुरक्षालाई राष्ट्रिय प्राथमिकताको विषय बनाउनुपर्नेमा जोड दिएका छन् ।

उनीहरूले सडक सुरक्षा ट्राफिक प्रहरीको मात्र नभई राज्य, स्थानीय तह, चालक, यात्रु र आम नागरिक सबैको साभामा जिम्मेवारी भएको बताएका हुन् । समयमै सडक दुर्घटना नियन्त्रण नगरिए आउंदो समय भन विकराल हुन सक्ने संकेत समेत उनीहरूले गरे ।

गोष्ठीका प्रमुख अतिथि तथा मधेश प्रदेशका गृह, सञ्चार तथा कानून मन्त्री फकिरा महतोले सडक दुर्घटनाले प्रत्येक वर्ष हजारौं नेपाली परिवारलाई पीडाका घरेलुरहेको उल्लेख गर्दै दुर्घटना न्यूनीकरणका लागि व्यावहारिक कार्यक्रम आवश्यक रहेको बताए ।

नेपालमा सडक वर्ष करिब २५ सय नागरिकले हरेक दुर्घटनामा ज्यान गुमाइरहेका छन् । यो संख्या कुनै

महामारीभन्दा कम पीडादायी छैन, मन्त्री महतोले भने, 'सडक सुरक्षा प्रवर्द्धनका लागि कानुनी व्यवस्था, प्रभावकारी कार्यान्वयन र जनचेतनालाई सँगसँगै अगाडि बढाउनुपर्छ ।'

उत्तर मधेश प्रदेश सरकारले विद्यालय तहदेखि सडक सुरक्षा शिक्षा विस्तार गर्ने नीति लिएको जानकारी दिँदै यस वर्ष सडक सुरक्षा तथा ट्राफिक सचेतनाका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न २ करोड २५ लाख रूपैयाँ बजेट विनियोजन गरिएको बताए ।

मधेश प्रदेशकी श्रम तथा यातायात मन्त्री शारदा देवी थापाले नेपालमा सवारी साधनको संख्या तीव्र रूपमा बढिरहेको तर सोही अनुपातमा सडक सुरक्षा तथा ट्राफिक विस्तार हुन नसकेको बताइन् । उनका अनुसार हाल देशभर दर्ता भएका सवारी साधनको संख्या ६६ लाख ७० हजार ३८८ पुगेको छ ।

'सवारी संख्या वर्षेनी बढिरहेको छ ।

तर, सडकको चौडाई, पार्किङ व्यवस्थापन, पैदल यात्रुका लागि सुरक्षित पूर्वाधार र ट्राफिक प्रविधिको विकास सोही अनुपातमा हुन सकेको छैन, मन्त्री थापाले भनिन् ।

उत्तर मधेश प्रदेश सरकारले विद्यालय तहदेखि सडक सुरक्षा शिक्षा विस्तार गर्ने नीति लिएको जानकारी दिँदै यस वर्ष सडक सुरक्षा तथा ट्राफिक सचेतनाका कार्यक्रम सञ्चालन गर्न २ करोड २५ लाख रूपैयाँ बजेट विनियोजन गरिएको बताए ।

मधेश प्रदेशकी श्रम तथा यातायात मन्त्री शारदा देवी थापाले नेपालमा सवारी साधनको संख्या तीव्र रूपमा बढिरहेको तर सोही अनुपातमा सडक सुरक्षा तथा ट्राफिक विस्तार हुन नसकेको बताइन् । उनका अनुसार हाल देशभर दर्ता भएका सवारी साधनको संख्या ६६ लाख ७० हजार ३८८ पुगेको छ ।

'सवारी संख्या वर्षेनी बढिरहेको छ ।

ट्राफिक प्रहरीको हिस्सा ३.५ प्रतिशत मात्र छ, उनले भने, 'सवारी संख्या र सडक सञ्जालको विस्तार हेर्दा अहिलेको जनशक्ति पर्याप्त छैन । तथापि उपलब्ध श्रोतलाई अधिकतम उपयोग गरेर सेवा दिइरहेका छौं ।'

हाल देशका ७७ जिल्लाका २२८ स्थानमा ट्राफिक भायोलेस रेकर्डिङ सिस्टम सञ्चालनमा रहेको, ४१ स्थानमा डबल ड्राइभर निगरानी प्रणाली लागू गरिएको तथा ६६ मध्ये ४९ वटा ब्लप्च क्यामेरा सञ्चालनमा रहेको नेपाल प्रहरी प्रधान कार्यालय राजमार्ग सुरक्षा तथा ट्राफिक व्यवस्थापन महाशाखाका प्रमुख प्रहरी वरिष्ठ उपरीक्षक भुवनेश्वर तिवारीले बताए ।

उत्तर मधेश प्रदेशका सडकमा रहेका ४०१ वटा बल्यक स्पट (दुर्घटना जोखिम क्षेत्र) पहिचान गरी म्यापिङ सम्पन्न गरिएको जानकारी दिए । 'जहाँ दुर्घटना

बढी हुने गरेका छन् ती स्थान पहिचान गरेर सम्बन्धित निकायलाई सुधारका लागि सुझाव पठाइएको छ, प्रसपेसपी तिवारीले भने ।

उनका अनुसार ट्राफिक प्रहरीका लागि स्वीकृत कार्यालय संख्या ७७९ रहेकामा १४४ स्थायी र ६३५ अस्थायी संरचनामार्फत सेवा सञ्चालन भइरहेको छ । सातै प्रदेशमा राजमार्ग सुरक्षा तथा ट्राफिक व्यवस्थापन कार्यालयहरू क्रियाशील छन् । उनले पछिल्ला वर्षहरूमा ट्राफिक व्यवस्थापनमा केही सुधार भए पनि चुनौती अझै धेरै रहेको बताए ।

'भौतिक पूर्वाधारको विकास सवारी साधनको वृद्धिदरअनुसार हुन सकेको छैन । केही वर्षअघि भएका आन्दोलनका क्रममा ट्राफिक पूर्वाधारमा क्षति पुगेको थियो । अझै पनि धेरै स्थानमा आधुनिक प्रविधिमार्फत ट्राफिक व्यवस्थापन प्रणालीको अभाव छ, उनले बताए ।

उनीहरूले सडक दुर्घटना न्यूनीकरणका लागि चालक प्रशिक्षण, विद्यालयस्तरीय सचेतना, सडक पूर्वाधार सुधार, प्रविधिको प्रयोग, कानुनको कडाइका साथ कार्यान्वयन तथा स्थानीय तहको सक्रिय सहभागिता आवश्यक रहेको निष्कर्ष निकाले ।

सहभागीहरूले सडक दुर्घटनालाई ट्राफिक निम्न उल्लंघनको विषय मात्र नभई सार्वजनिक स्वास्थ्य, आर्थिक विकास र सामाजिक सुरक्षासँग जोडिएको राष्ट्रिय मुद्दाका रूपमा हेर्नुपर्ने बताए ।

नेपालमा प्रतिवर्ष हजारौं मानिस दुर्घटनामा परी ज्यान गुमाइरहेका र दशौं हजार घाइते भइरहेका अवस्थामा सडक सुरक्षालाई राज्यको प्राथमिक एजेन्डा बनाउनुपर्ने आवाज गोष्ठीभर बलियो रूपमा उठेको थियो ।

शिक्षा र कूटनीतिमा विशिष्ट योगदान पुऱ्याएका प्रो. डा. सूर्यनाथ मिश्र

दुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । नेपालको शिक्षा, अनुसन्धान तथा कूटनीतिक क्षेत्रमा उल्लेखनीय योगदान पुऱ्याएका व्यक्तित्वमध्ये प्रोफेसर डा. सूर्यनाथ मिश्र एक प्रतिष्ठित नामका रूपमा परिचित छन् ।

तीन दशकभन्दा बढी समय त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा अध्यापन तथा अनुसन्धानमा सक्रिय भूमिका निर्वाह गरेका मिश्रले नेपालको शैक्षिक विकाससँगै अन्तराष्ट्रिय कूटनीतिक क्षेत्रमा समेत आफ्नो विशिष्ट पहिचान स्थापित गरेका व्यक्ति हुन् डा. सूर्यनाथ मिश्र ।

भारतको प्रतिष्ठित बनारस हिन्दू विश्वविद्यालय (बीएचयू) बाट विद्यावारिधि (पीएचडी) उपाधि प्राप्त गरेका छन् । "नेपालको सिमेन्ट उद्योग : वित्तीय कार्यसम्पादनको मूल्याङ्कन" विषयमा उनले गरेको अनुसन्धानलाई नेपाली औद्योगिक क्षेत्रसम्बन्धी महत्वपूर्ण अध्ययनका रूपमा लिइन्छ ।

तीन दशकको शैक्षिक सेवा

त्रिभुवन विश्वविद्यालयमा करिब ३० वर्षसम्म अध्यापन गरेका प्रो. डा. मिश्र हाल सेवानिवृत्त पढायापक हुन् । उनले स्नातक तहमा उच्चतम लेखा, कर प्रणाली, तथाङ्कशास्त्र, गणित तथा वित्तीय विश्लेषण र योजना सम्बन्धी लेखाशास्त्र अध्यापन गरेका थिए भने स्नातकोत्तर तहमा व्यवस्थापकीय लेखा विषय पढाएका थिए ।

अध्यापनसँगै उनले कार्यशील पुँजी व्यवस्थापन, स्थायी सम्पत्ति व्यवस्थापन, पुँजी संरचना, नाफामूलकता तथा नेपाली उद्योगहरूको वित्तीय अवस्थासम्बन्धी दर्जनौं शोधकार्यको निर्देशन गरेका छन् । उनको शैक्षिक

योगदानले नेपाली व्यवस्थापन शिक्षाको गुणस्तर अभिवृद्धिमा महत्वपूर्ण भूमिका खेलेको मानिन्छ ।

कतारमा नेपालको प्रतिनिधित्व

शिक्षण क्षेत्रपछि प्रो. डा. मिश्रले नेपालको कूटनीतिक सेवामा पनि महत्वपूर्ण जिम्मेवारी निर्वाह गरिसकेका छन् । सन् २००७ देखि २०१२ सम्म करिब चार वर्ष कतारमा नेपालका राजदूतका रूपमा कार्यरत रहँदा उनले विशेषगरी नेपाली आप्रवासी श्रमिकहरूको हकहित संरक्षणमा उल्लेखनीय काम गरेका छन् ।

उनको कार्यकालमा समस्यामा परेका श्रमिकहरूका लागि नेपाली दूतावासको सुरक्षित आवासमा निःशुल्क खाना तथा बसोबासको व्यवस्था गरियो । राहदानी नवीकरणमा लाग्ने तत्काल सेवा शुल्क हटाइयो भने नेपाली श्रमिकहरूको न्यूनतम पारिश्रमिक दुई चरणमा शतप्रतिशत वृद्धि गराउन पहल गरिएको थियो ।

वैदेशिक रोजगारीका नाममा हुने ठगी तथा शोषण नियन्त्रणका लागि कानुनी कारबाही सिफारिस गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाइएको थियो । रोजगारदाताबाट निःशुल्क भिसा र निःशुल्क हवाई टिकटको व्यवस्था सुनिश्चित गर्दै नेपाली श्रमिकको विदेश जाने लागत घटाउन महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरिएको थियो ।

उनकै कार्यकालमा कतारमा नेपाली श्रमिकको संख्या करिब एक लाख ४६ हजारबाट बढेर साढे तीन लाख पुगेको थियो । त्यस्तै, डिपोर्ट हुने नेपालीको संख्या उल्लेखनीय रूपमा घटेको थियो भने श्रमिक मृत्यु दरमा पनि कमी आएको थियो ।

नेपाल-कतार सम्बन्ध सुधार

राजदूत मिश्रको कार्यकालमा नेपाल र कतारबीच श्रम, हवाई सेवा, दूरसञ्चार, कानुनी सहयोग तथा पर्यटन क्षेत्रसँग सम्बन्धित विभिन्न सम्झौता तथा समझदारीपत्रमा हस्ताक्षर भएका थिए । कतारमा नेपालका तत्कालीन राष्ट्रपति डा. रामवरण यादवको ऐतिहासिक राजकीय भ्रमण सफलतापूर्वक सम्पन्न गराउन उनले महत्वपूर्ण भूमिका खेलेका थिए ।

उनको पहलमा कतारले नेपालमा आवासीय दूतावास स्थापना गर्ने प्रक्रिया समेत अघि बढेको थियो, जसले दुई

देशबीचको कूटनीतिक सम्बन्धलाई थप मजबुत बनाएको मानिन्छ ।

लेखक, अनुसन्धानकर्ता र नीति विश्लेषक

प्रो. डा. मिश्र अध्ययन, अनुसन्धान र लेखनमा निरन्तर सक्रिय छन् । उनले वैदेशिक रोजगार, आप्रवासन, श्रमिक अधिकार तथा सामाजिक विषयमा विभिन्न राष्ट्रिय दैनिकहरूमा लेख प्रकाशित गरेका छन् । डिप्लोमेसी फर मिगारेन्ट वर्कर्स, सेरोज अफ नेपाली मिगारेन्ट वर्कर्स र हिलिंग बिगन्स एट होम सहितका उनका चर्चित लेखहरूमध्ये छन् ।

उनले राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय सम्मेलनहरूमा सुरक्षित आप्रवासन, वैदेशिक रोजगार तथा आर्थिक विकाससम्बन्धी नीतिप्रश्न प्रस्तुत गरेका छन् । हाल मधेश प्रदेशमा आयोजित प्रथम राष्ट्रिय शिक्षा सम्मेलनमा उनले मुख्य वक्ताका रूपमा सम्बोधन गर्दै शिक्षा सुधारका विषयमा महत्वपूर्ण धारणा प्रस्तुत गरेका थिए ।

यसका साथै उनी एकाउन्टन्ट फर फिनान्सियल एनालायसिस एण्ड प्लानिग पुस्तकको सह लेखन पनि गरेका हुन् । शैक्षिक तथा सामाजिक क्षेत्रमा निरन्तर सक्रिय रहेका मिश्र जनकपुर क्याम्पसका संस्थापक जमानतकर्ता तथा व्यवस्थापन समिति सदस्य हुन् । साथै नेपाल इन्टेलेक्चुअल फाउन्डेसनका सल्लाहकारका रूपमा बौद्धिक तथा नीतिगत मार्गदर्शन प्रदान गर्दै आएका छन् ।

सम्मान र पुरस्कार

उनले शिक्षा, समाज र राष्ट्रप्रतिको योगदानबापत विभिन्न राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय सम्मान प्राप्त गरेका छन् । अन्तराष्ट्रिय शान्ति महासङ्घद्वारा प्रदान गरिएको "एम्बेसडर फर पिस" सम्मान, महेन्द्र विद्याभूषण (कक्षा 'क'), शिक्षा दिवस पुरस्कार, त्रिभुवन विश्वविद्यालयको दीर्घ सेवा पदक तथा कतारका अमिरद्वारा प्रदान गरिएको "स्यास अफ मेरिट" सम्मान उनका प्रमुख उपलब्धिहरूमध्ये पर्दछन् ।

शिक्षा, अनुसन्धान, कूटनीति र सामाजिक सेवाको क्षेत्रमा लामो समयदेखि सक्रिय प्रो. डा. सूर्यनाथ मिश्रको जीवनयात्रा नेपाली समाजका लागि प्रेरणाको स्रोत बनेको छ । अध्यापनको कक्षादेखि अन्तर्राष्ट्रिय कूटनीतिक मञ्चसम्म उनले पुऱ्याएको योगदानले उनलाई नेपालका बहुआयामिक व्यक्तित्वमध्ये एकका रूपमा स्थापित गरेको छ ।

मेयर सिंहका स्वकीय सचिव पक्राउ

दुडे समाचारदाता
वीरगञ्ज । कित्ते नागरिकताका आरोपी वीरगञ्ज महानगरपालिकाका मेयर रणेशमान सिंहका स्वकीय सचिव सत्यराज धिमिरेलाई प्रहरीले पर्सि जिल्ला अदालत परिसरबाट पक्राउ गरेको छ ।

वडा प्रहरी कार्यालय श्रीपुरबाट प्रहरी निरीक्षक नवीन थापा मगरको नेतृत्वमा खटिएको प्रहरी टोलीले धिमिरेलाई पर्सि जिल्ला अदालत परिसरबाट नियन्त्रणमा लिएको बुझिएको छ ।

नागरिकता लिखत सम्बन्धी कसुमा अनुसन्धानका लागि पर्सि जिल्ला अदालतले मेयर सिंहविरुद्ध गत मंगलबार पक्राउ पुऱ्यो जारी गरेको थियो । त्यही विषयमा कानुनी प्रक्रिया बुझका लागि मेयरका स्वकीय सचिव धिमिरे सोमबार बिहान १० बजेतिर पर्सि जिल्ला अदालतमा गएकै बेला प्रहरीले नियन्त्रणमा लिएर जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा लगेको मेयर सिंहका प्रेस सल्लाहकार नवराज फुयाँलले जानकारी दिएका छन् ।

फुयाँलले भने, 'आज अदालतमा मेयर साब हाजिर हुने भन्ने कुरा थियो । त्यही विषयमा कानुनी प्रक्रिया बुझका लागि धिमिरे अदालतमा जानु भएको थियो । त्यही बेला प्रहरीले सोधपूछ गर्नु छ भन्दै धिमिरेलाई नियन्त्रणमा लिएर जिल्ला प्रहरी कार्यालयमा लगे ।'

यता जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्सिका प्रवक्ता एंव प्रहरी नायब उपरीक्षक (डिपएसपी) हरिबहादुर बस्नेतले मेयरका बारेमा बुझका लागि धिमिरेलाई प्रहरीले लिएर आएको बताएवम ढो । उनले भने, 'सोधपूछका लागि प्रहरीले धिमिरेलाई लिएर आएको हो । नियन्त्रण वा पक्राउ गरेको भने होइन ।' गत मङ्गलबार (जेठ १२ गते) पक्राउ पुऱ्यो जारी भएपछि त्यसको भोलिपल्टै बुधवार बिहान मेयर सिंह आफै पर्सि जिल्ला अदालतमा उपस्थित भएका थिए । तर सो दिन मेयर सिंहले आफू अदालतको सम्बन्धमा रहेको भन्दै सार्वजनिक विदा सकिरफछि फेरि आफै अदालतमा उपस्थित हुने जानकारी अदालत प्रशासनलाई गराएर अदालतबाट फरार भएका थिए ।

उपमहानगरले तोक्यो निजी विद्यालयको शुल्क

दुडे समाचारदाता
जनकपुरधाम । आगामी शैक्षिक सत्र २०८३ का लागि जनकपुरधाम उपमहानगरपालिकाले उपमहानगरभित्र सञ्चालित सम्पूर्ण संस्थागत विद्यालयहरूले लिन पाउने मासिक शुल्कको अधिकतम सीमा (सिलिङ) निर्धारण गरेको छ ।

नगर शिक्षा समितिको जेठ १६ गते बसेको बैठकको निर्णयअनुसार विद्यालयको वर्गीकरणका आधारमा शुल्कको सीमा निर्धारण गरिएको हो । उपमहानगरपालिकाले जारी गरेको सूचनाअनुसार अब संस्थागत विद्यालयहरूले तोकिएको शुल्क सीमाभन्दा बढी रकम असुल गर्न पाउने छैनन् ।

निर्धारित शुल्क संरचनाअनुसार ईसीडीदेखि कक्षा १० सम्मका विद्यार्थीका लागि विद्यालयको 'क', 'ख', 'ग' र 'घ' वर्गका आधारमा फरक फरक शुल्क तोकिएको छ । क वर्गका विद्यालयले कक्षा १० सम्म मासिक ८ हजार रूपैयाँसम्म

शुल्क लिन पाउने व्यवस्था गरिएको छ भने अन्य वर्गका विद्यालयका लागि पनि न्यूनतम र अधिकतम शुल्क सीमा तय गरिएको छ । उपमहानगरपालिकाले मासिक शुल्कबाहेक अन्य शीर्षकमा लिइने शुल्कसमेत नियमन गरेको छ ।

विद्यालयले लिने अतिरिक्त शुल्कहरू विद्यालय वर्गीकरण तथा शुल्क निर्धारण कार्यविधि-२०८१ तथा संस्थागत विद्यालय मापदण्ड विद्यालयको वर्गीकरणका आधारमा शुल्कको सीमा निर्धारण गरिएको हो । उपमहानगरपालिकाले जारी गरेको सूचनाअनुसार अब संस्थागत विद्यालयहरूले तोकिएको शुल्क सीमाभन्दा बढी रकम असुल गर्न पाउने छैनन् ।

निर्धारित शुल्क संरचनाअनुसार ईसीडीदेखि कक्षा १० सम्मका विद्यार्थीका लागि विद्यालयको 'क', 'ख', 'ग' र 'घ' वर्गका आधारमा फरक फरक शुल्क तोकिएको छ । क वर्गका विद्यालयले कक्षा १० सम्म मासिक ८ हजार रूपैयाँसम्म

सामाजिक सञ्जाल प्रयोगमा सतर्कता अपनाऔं ।

- जातीय, धार्मिक, सामाजिक र साम्प्रदायिक सद्भावमा खलल पुऱ्याउने कार्य नगरौं,
- राष्ट्रिय सुरक्षा र राष्ट्रिय एकतामा आँच आउने कार्य नगरौं,
- कुनै व्यक्ति वा संस्थाको प्रतिष्ठा, मर्यादा र आत्मसम्मानमा ठेस पुऱ्याउने कार्य नगरौं,
- जातीय भेदभाव, छुवाछूत, श्रम र आत्मसम्मानप्रति अवहेलना हुने कार्य नगरौं,
- शान्ति सुरक्षामा खलल पुग्ने कार्य नगरौं,
- प्रचलित कानूनले रोग लगाएका सामग्रीहरूको प्रकाशन, प्रसारण र प्रदर्शन गर्ने कार्य नगरौं,
- जनमानसमा भ्रम सिर्जना गर्ने कार्य नगरौं,

पोष्ट, शेयर, ट्याग, ह्यासट्याग गर्दा सतर्कता अपनाऔं ।

**नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड**